

THE TITI TUDORANCEA® BULLETIN

Sign In

Search this site ...

Tipiṭaka / တိပိဋက • Tipiṭaka / ဒီဃနိကာယ • Dīghanikāya

၈. သက္ကပဉ္စသုတ္တံ

8. Sakkapañhasuttam

၃၄၄. ဧဝံ မေ သုတံ – ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ မဂဓေသု ဝိဟရတိ, ပါဏိနတော ရာဇဂဟဿ အဗ္ဗသဏ္ဍာ နာမ ဗြာဟ္မဏဂါမော, တဿုတ္တရတော ဝေဒိယကေ ပဗ္ဗတေ ဣန္ဒုသာလဂုဟာယံ။ တေန ခေါ ပန သမယေန သက္ကဿ ဒေဝါနမိန္ဒုဿ ဥဿုက္ကံ ဥဒပါဒိ ဘဂဝန္တံ ဒဿနာယ။ အထ ခေါ သက္ကဿ ဒေဝါနမိန္ဒုဿ ဧတဒဟောသိ – “ကဟံ န ခေါ ဘဂဝါ ဧတရဟိ ဝိဟရတိ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ” တိ? အဒ္ဓသာ ခေါ သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော ဘဂဝန္တံ မဂဓေသု ဝိဟရန္တံ ပါဏိနတော ရာဇဂဟဿ အဗ္ဗသဏ္ဍာ နာမ ဗြာဟ္မဏဂါမော, တဿုတ္တရတော ဝေဒိယကေ ပဗ္ဗတေ ဣန္ဒုသာလဂုဟာယံ။ ဒိသ္မာန ဒေဝေ တာဝတိံသေ အာမန္တေသိ – “အယံ, မာရိသာ, ဘဂဝါ မဂဓေသု ဝိဟရတိ, ပါဏိနတော ရာဇဂဟဿ အဗ္ဗသဏ္ဍာ နာမ ဗြာဟ္မဏဂါမော, တဿုတ္တရတော ဝေဒိယကေ ပဗ္ဗတေ ဣန္ဒုသာလဂုဟာယံ။ ယဒိ ပန, မာရိသာ, မယံ တံ ဘဂဝန္တံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမေယျာမ အရဟန္တံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ” န္တိ? “ဧဝံ ဘဒ္ဒန္တဝါ” တိ ခေါ ဒေဝါ တာဝတိံသာ သက္ကဿ ဒေဝါနမိန္ဒုဿ ပစ္စဿေသုံ။

344. Evaṃ me sutam – ekaṃ samayaṃ bhagavā magadhesu viharati, pācīnato rājagahassa ambasaṇḍā nāma brāhmaṇagāmo, tassuttarato vediyake pabbate indasālaguhāyaṃ. Tena kho pana samayena sakkassa devānamindassa ussukkaṃ udapādi bhagavantam dassanāya. Atha kho sakkassa devānamindassa etadahosi – “kahaṃ nu kho bhagavā etarahi viharati arahaṃ sammāsambuddho”ti? Addasā kho sakkassa devānamindo bhagavantam magadhesu viharantam pācīnato rājagahassa ambasaṇḍā nāma brāhmaṇagāmo, tassuttarato vediyake pabbate indasālaguhāyaṃ. Disvāna deve tāvatimse āmantesi – “ayaṃ, mārisā, bhagavā magadhesu viharati, pācīnato rājagahassa ambasaṇḍā nāma brāhmaṇagāmo, tassuttarato vediyake pabbate indasālaguhāyaṃ. Yadi pana, mārisā, mayaṃ taṃ bhagavantam dassanāya upasaṅkameyyāma arahantam sammāsambuddha”nti? “Evaṃ bhaddantavā”ti kho devā tāvatimsā sakkassa devānamindassa paccassosum.

၃၄၅. အထ ခေါ သက္ကော ဒေဝါနိမိန္ဒော ပဉ္စသိခံ ဂန္ဓဗ္ဗဒေဝပုတ္တံ¹ အာမန္တေသိ – “အယံ, တာတ ပဉ္စသိခံ, ဘဂဝါ မဂဓေသု ဝိဟရတိ ပါစိနတော ရာဇဂဟဿ အမ္မသက္ကာ နာမ ဗြာဟ္မဏဂါမော, တဿုတ္တရတော ဝေဒိယကေ ပဗ္ဗတေ ဣန္ဒုသာလဂုဟာယံ။ ယဒိ ပန , တာတ ပဉ္စသိခံ, မယံ တံ ဘဂဝန္တံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမေယျာမ အရဟန္တံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ”န္တိ? “ဧဝံ ဘဒ္ဒန္တဝါ”တိ ခေါ ပဉ္စသိခေါ ဂန္ဓဗ္ဗဒေဝပုတ္တော သက္ကဿ ဒေဝါနိမိန္ဒဿ ပဋိဿုတ္တာ ဗေလုဝပဏ္ဍုဝီဏံ အာဒါယ သက္ကဿ ဒေဝါနိမိန္ဒဿ အနုစရိယံ ဥပါဂမိ။

345. Atha kho sakko devānamindo pañcasikhaṃ gandhabbadevaputtam² āmantesi – “ayam, tāta pañcasikha, bhagavā magadhesu viharati pācīnato rājagahassa ambaṣaṇḍā nāma brāhmaṇagāmo, tassuttarato vediyake pabbate indasālaguhāyam. Yadi pana , tāta pañcasikha, mayam taṃ bhagavantam dassanāya upasaṅkameyyāma arahantam sammāsambuddha”nti? “Evaṃ bhaddantavā”ti kho pañcasikho gandhabbadevaputto sakkassa devānamindassa paṭissutvā beluvapaṇḍuvīṇam ādāya sakkassa devānamindassa anucariyam upāgami.

၃၄၆. အထ ခေါ သက္ကော ဒေဝါနိမိန္ဒော ဒေဝေဟိ တာဝတိံသေဟိ ပရိဂုတော ပဉ္စသိခေန ဂန္ဓဗ္ဗဒေဝပုတ္တေန ပုရက္ခတော သေယျထာပိ နာမ ဗလဝါ ပုရိသော သမိဉ္စိတံ ဝါ ဗာဟံ ပသာရေယျ ပသာရိတံ ဝါ ဗာဟံ သမိဉ္စေယျ; ဧဝမေဝ ဒေဝေသု တာဝတိံသေသု အန္တရဟိတော မဂဓေသု ပါစိနတော ရာဇဂဟဿ အမ္မသက္ကာ နာမ ဗြာဟ္မဏဂါမော, တဿုတ္တရတော ဝေဒိယကေ ပဗ္ဗတေ ပစ္စုဋ္ဌာသိ။ တေန ခေါ ပန သမယေန ဝေဒိယကော ပဗ္ဗတော အတိရိဝ ဩဘာသဇာတော ဟောတိ အမ္မသက္ကာ စ ဗြာဟ္မဏဂါမော ယထာ တံ ဒေဝါနံ ဒေဝါနုဘာဝေန။ အပိဿုဒံ ပရိတော ဂါမေသု မနုဿာ ဧဝမာဟံသု – “အာဒိတ္တဿု နာမဇ္ဇ ဝေဒိယကော ပဗ္ဗတော ဈာယတိသု³ နာမဇ္ဇ ဝေဒိယကော ပဗ္ဗတော ဇလတိသု⁴ နာမဇ္ဇ ဝေဒိယကော ပဗ္ဗတော ကိံသု နာမဇ္ဇ ဝေဒိယကော ပဗ္ဗတော အတိရိဝ ဩဘာသဇာတော အမ္မသက္ကာ စ ဗြာဟ္မဏဂါမော”တိ သံဝိဂ္ဂာ လောမဟဋ္ဌဇာတာ အဟေသုံ။

346. Atha kho sakko devānamindo devehi tāvatimsehi parivuto pañcasikhena gandhabbadevaputtana purakkhato seyyathāpi nāma balavā puriso samiñjitaṃ vā bāhaṃ pasāreyya pasāritaṃ vā bāhaṃ samiñjeyya; evameva devesu tāvatimsesu antarahito magadhesu pācīnato rājagahassa ambaṣaṇḍā nāma brāhmaṇagāmo, tassuttarato vediyake pabbate paccuṭṭhāsi. Tena kho pana समयena vediyako pabbato atiriva obhāsajāto hoti ambaṣaṇḍā ca brāhmaṇagāmo yathā taṃ devānam devānubhāvena. Apissudam parito gāmesu manussā evamāhaṃsu – “ādittassu nāmajja vediyako pabbato jhāyatisu⁵ nāmajja vediyako pabbato jalatisu⁶ nāmajja vediyako pabbato kiṃsu nāmajja vediyako pabbato atiriva obhāsajāto ambaṣaṇḍā ca brāhmaṇagāmo”ti saṃviggaṃ lomahaṭṭhajātā ahesuṃ.

၃၄၇. အထ ခေါ သက္ကော ဒေဝါနိမိန္ဒော ပဉ္စသိခံ ဂန္ဓဗ္ဗဒေဝပုတ္တံ အာမန္တေသိ – “ဒုရုပသင်္ကမာ ခေါ, တာတ ပဉ္စသိခံ, တထာဂတာ မာဒိသေန, ဈာယိ ဈာနရတာ, တဒန္တရံ⁷ ပဋိသလ္လိနာ။ ယဒိ ပန တံ, တာတ ပဉ္စသိခံ, ဘဂဝန္တံ ပဌမံ ပသာဒေယျာသိ, တယာ, တာတ, ပဌမံ ပသာဒိတံ ပစ္ဆာ မယံ တံ ဘဂဝန္တံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမေယျာမ အရဟန္တံ

သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ”န္တိ။ “ဧဝံ ဘဒ္ဒန္တဝါ” တိ ခေါ ပဉ္စသိခေါ ဂန္ဓဗ္ဗဒေဝပုတ္တော သက္ကဿ ဒေဝါနမိန္ဒဿ ပဋိဿာတွာ ဗေလုဝပဏ္ဍူဝီဏံ အာဒါယ ယေန ဣန္ဒြိယာလဂုလာ တေနုပသင်္ကံမိ; ဥပသင်္ကံမိတွာ “ဧတ္တာဝတာ မေ ဘဂဝါ နေဝ အတိဒုရေ ဘဝိဿတိ နာစ္စာသန္ဓေ, သဒ္ဓဉ္စ မေ သောဿတိ” တိ ဧကမန္တံ အဋ္ဌာသိ။

347. Atha kho sakko devānamindo pañcasikham gandhabbadevaputtam āmantesi – “durupasaṅkamā kho, tāta pañcasikha, tathāgatā mādisena, jhāyī jhānaratā, tadantaram⁸ paṭisallīnā. Yadi pana tvam, tāta pañcasikha, bhagavantam paṭhamam pasādeyyāsi, tayā, tāta, paṭhamam pasāditaṃ pacchā mayam taṃ bhagavantam dassanāya upasaṅkameyyāma arahantaṃ sammāsambuddha”nti. “Evaṃ bhaddantavā”ti kho pañcasikho gandhabbadevaputto sakkassa devānamindassa paṭissutvā beluvapaṇḍuvīṇam ādāya yena indasālaguhā tenupasaṅkami; upasaṅkamitvā “ettāvatā me bhagavā neva atidūre bhavissati nāccāsanne, saddaṅca me sossatī”ti ekamantaṃ aṭṭhāsi.

ပဉ္စသိခဝီတဂါထာ

Pañcasikhagītagāthā

၃၄၈. ဧကမန္တံ ဌိတော ခေါ ပဉ္စသိခေါ ဂန္ဓဗ္ဗဒေဝပုတ္တော ဗေလုဝပဏ္ဍူဝီဏံ⁹ အဿာဝေသိ, ဣမာ စ ဂါထာ အဘာသိ ဗုဒ္ဓါပုသဉ္စိတာ ဓမ္မူပုသဉ္စိတာ သဗ္ဗံပုသဉ္စိတာ အရဟန္တူပုသဉ္စိတာ ကာမူပုသဉ္စိတာ –

348. Ekamantaṃ ṭhito kho pañcasikho gandhabbadevaputto beluvapaṇḍuvīṇam¹⁰ assāvesi, imā ca gāthā abhāsi buddhūpasañhitā dhammūpasañhitā saṅghūpasañhitā arahantūpasañhitā kāmūpasañhitā –

“ဝန္ဓေ တေ ပိတရံ ဘဒ္ဒေ၊ တိမ္မရံ သုရိယဝစ္စသေ။

“Vande te pitaraṃ bhadde, timbaruṃ sūriyavacchase;

ယေန ဇာတာသိ ကလျာဏီ၊ အာနန္ဒဇနနိ မမ။

Yena jātāsi kalyāṇī, ānandajananī mama.

“ဝါတောဝ သေဒတံ ကန္တော၊ ပါနီယံဝ ပိပါသတော။

“Vātova sedataṃ kanto, pāṇiyamva pipāsato;

အင်္ဂီရသိ ပိယာမေသိ၊ ဓမ္မော အရဟတာမိဝ။

Angīrasi piyāmesi, dhammo arahatāmiva.

“အာတုရဿဝေ ဘေသဇံ၊ ဘောဇနံ ဇိယစ္ဆတော။

“Āturasseva bhesajjam, bhojanamva jighacchato;
ပရိနိဗ္ဗာပယ မံ ဘဒ္ဒေ၊ ဇလန္တမိဝ ဝါရိနာ။

Parinibbāpaya maṃ bhadde, jalantamiva vārinā.

“သီတောဒကံ ပေါက္ခရဏံ၊ ယုတ္တံ ကိဉ္ဇက္ခရေဏုနာ။

“Sītodakam pokkharanīm, yuttam kiñjakkharenunā;
နာဂေါ ဃမ္မာဘိတတ္ထောဝ၊ ဩဂါဟေ တေ ထန္တဒရံ။

Nāgo ghammābhitattova, ogāhe te thanūdaram.

“အစွံကုသောဝ နာဂေါ၊ ဇိတံ မေ တုတ္တတောမရံ။

“Accaṅkusova nāgo va, jitaṃ me tuttomaram;
ကာရဏံ နပ္ပဇာနာမိ၊ သမ္ပတ္တော လက္ခဏုရုယာ။

Kāraṇam nappajānāmi, sammatto lakkhaṇūruyā.

“တယိ ဂေမိတစိတ္တောသ္မိ၊ စိတ္တံ ဝိပရိဏာမိတံ။

“Tayi gedhitacittosmi, cittaṃ vipariṇāmitaṃ;
ပဋိဂန္တံ န သက္ကောမိ၊ ဝင်္ဂံယသ္မောဝ အဗ္ဗုဇော။

Paṭigantum na sakkomi, vaṅkaghastova ambujo.

“ဝါမူရု သဇ မံ ဘဒ္ဒေ၊ သဇ မံ မန္တလောစနေ။

“Vāmūru saja maṃ bhadde, saja maṃ mandalocane;
ပလိဿဇ မံ ကလျာဏံ၊ ဧတံ မေ အဘိပတ္တိတံ။

Palissaja maṃ kalyāṇi, etaṃ me abhipatthitaṃ.

“အပ္ပကော ဝတ မေ သန္တော၊ ကာမော ဝေလ္လိတကေသိယာ။

“Appako vata me santo, kāmo vellitakesiyā;
အနေကဘာဝေါ သမုပ္ပာဒိ၊ အရဟန္တေဝ ဒက္ခိဏာ။

Anekabhāvo samuppādi, arahanteva dakkhiṇā.

“ယံ မေ အတ္ထိ ကတံ ပုညံ၊ အရဟန္တေသု တာဒိသု။

“Yaṃ me atthi kataṃ puññaṃ, arahantesu tādisu;

တံ မေ သဗ္ဗိဂကလျာဏိ၊ တယာ သဒ္ဓိ ဝိပစ္စတံ။

Taṃ me sabbaṅgakalyāṇi, tayā saddhiṃ vipaccataṃ.

“ယံ မေ အတ္ထိ ကတံ ပုညံ၊ အသ္မိ ပထဝိမဏ္ဍလေ။

“Yaṃ me atthi kataṃ puññaṃ, asmim pathavimaṇḍale;

တံ မေ သဗ္ဗိဂကလျာဏိ၊ တယာ သဒ္ဓိ ဝိပစ္စတံ။

Taṃ me sabbaṅgakalyāṇi, tayā saddhiṃ vipaccataṃ.

“သကျုပုတ္တောဝ ဈာနေန၊ ဧကောဒိ နိပကော သတော။

“Sakyaputtova jhānena, ekodi nipako sato;

အမတံ မုနိ ဇိဂိသာနော ¹¹၊ တမဟံ သုရိယဝစ္ဆသေ။

Amataṃ muni jigīsāno ¹², tamahaṃ sūriyavacchase.

“ယထာဝိ မုနိ နန္ဒေယျ၊ ပတွာ သမ္မောဓိမုတ္တမံ။

“Yathāpi muni nandeyya, patvā sambodhimuttamaṃ;

ဧဝံ နန္ဒေယျ ကလျာဏိ၊ မိသီဘာဝံ ဂတော တယာ။

Evaṃ nandeyyaṃ kalyāṇi, missībhāvaṃ gato tayā.

“သက္ကော စေ မေ ဝရံ ဒဇ္ဇော၊ တာဝတိံသာနမိဿရော။

“Sakko ce me varam dajjā, tāvatimsānamissaro;

တာဟံ ဘဒ္ဒေ ဝရေယျာဟေ၊ ဧဝံ ကာမော ဒဇ္ဇော မမ။

Tāhaṃ bhadde vareyyāhe, evaṃ kāmo daḥho mama.

“သာလံဝ န စိရံ ဖုလ္လံ၊ ပိတရံ တေ သုမေဓသေ။

“Sālaṃva na ciraṃ phullaṃ, pitaraṃ te sumedhase;

ဝန္ဓမာနော နမဿာမိ၊ ယဿာ သေတာဒိသီ ပဇာ” တိ။

Vandamāno namassāmi, yassā setādisī pajā”ti.

၃၄၉. ဧဝံ ဝုတ္တေ ဘဂဝါ ပဉ္စသိခံ ဂန္ဓဗ္ဗဒေဝပုတ္တံ ဧတဒဝေါစ — “သံသန္ဓတိ ခေါ တေ၊ ပဉ္စသိခ၊ တန္တိဿရော ဂိတဿရေန၊ ဂိတဿရော စ တန္တိဿရေန; န စ ပန ¹³ တေ ပဉ္စသိခ၊ တန္တိဿရော ဂိတဿရံ အတိဝတ္တတိ၊ ဂိတဿရော စ တန္တိဿရံ။ ကဒါ သံယုဇ္ဇာ ပန တေ၊ ပဉ္စသိခ၊ ဣမာ ဂါထာ ဗုဒ္ဓုပသဉ္စိတာ ဓမ္မုပသဉ္စိတာ သဗ္ဗံပသဉ္စိတာ အရဟန္တုပသဉ္စိတာ ကာမူပသဉ္စိတာ” တိ? “ဧကမိဒံ၊ ဘဒ္ဓေ၊ သမယံ ဘဂဝါ ဥရုဝေလာယံ ဝိဟရတိ နဇ္ဇော နေရုဇ္ဇရာယ

တီရေ အပေါလနိကြောစေ ပဌမာဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ ။ တေန ခေါ ပနာဟံ၊ ဘန္တေ၊ သမယေန ဘဒ္ဒါ နာမ သူရိယဝစ္ဆသာ တိမ္မရုနော ဂန္ဓဗ္ဗရညော မိတာ၊ တမဘိကဒီမိ။ သာ ခေါ ပန၊ ဘန္တေ၊ ဘဂိနိ ပရကာမိနိ ဟောတိ; သိခဏ္ဍိ နာမ မာတလိဿ သင်္ဂါဟကဿ ပုတ္တော၊ တမဘိကဒီတိ။ ယတော ခေါ အဟံ၊ ဘန္တေ၊ တံ ဘဂိနိ နာလတ္ထံ ကေနစိ ပရိယာယေန။ အထာဟံ ဗေလုဝပဏ္ဍုရီဏံ အာဒါယ ယေန တိမ္မရုနော ဂန္ဓဗ္ဗရညော နိဝေသနံ တေနပသင်္ကမိ; ဥပသင်္ကမိတွာ ဗေလုဝပဏ္ဍုရီဏံ အဿာဝေသိ၊ ဣမာ စ ဂါတာ အဘာသိ ဗုဒ္ဓုပသဉ္စိတာ ဓမ္မုပသဉ္စိတာ သယံပသဉ္စိတာ အရဟန္တုပသဉ္စိတာ ကာမူပသဉ္စိတာ –

349. Evaṃ vutte bhagavā pañcasikhaṃ gandhabbadevaputtam etadavoca – “saṃsandati kho te, pañcasikha, tantissaro gītassarena, gītassaro ca tantissarena; na ca pana ¹⁴ te pañcasikha, tantissaro gītassaram ativattati, gītassaro ca tantissaram. Kadā saṃyūlhā pana te, pañcasikha, imā gāthā buddhūpasañhitā dhammūpasañhitā saṅghūpasañhitā arahantūpasañhitā kāmūpasañhitā”ti? “Ekamidaṃ, bhante, samayaṃ bhagavā uruvelāyaṃ viharati najjā nerañjarāya tīre ajapālanigrodhe paṭhamābhisambuddho . Tena kho panāham, bhante, samayena bhaddā nāma sūriyavacchasa timbaruno gandhabbarañño dhītā, tamabhikaṅkhāmi. Sā kho pana, bhante, bhaginī parakāminī hoti; sikhaṇḍī nāma mātālissa saṅgāhakassa putto, tamabhikaṅkhati. Yato kho ahaṃ, bhante, taṃ bhaginim nālatthaṃ kenaci pariyāyena. Athāhaṃ beluvapaṇḍuvīṇaṃ ādāya yena timbaruno gandhabbarañño nivesanaṃ tenupasaṅkamim; upasaṅkamitvā beluvapaṇḍuvīṇaṃ assāvesim, imā ca gāthā abhāsim buddhūpasañhitā dhammūpasañhitā saṅghūpasañhitā arahantūpasañhitā kāmūpasañhitā –

“ဝန္တေ တေ ပိတရံ ဘဒ္ဒေါ တိမ္မရံ သူရိယဝစ္ဆသေ။
“Vande te pitaram bhadde, timbarum sūriyavacchase;
ယေန ဇာတာသိ ကလျာဏီ၊ အာနန္ဒနန္ဒနိ မမ။ ။ပေ။။

Yena jātāsi kalyāṇī, ānandajananī mama. ...pe...

သာလံ န စိရံ ဖုလ္လံ၊ ပိတရံ တေ သုမေစသေ။
Sālamva na ciram phullam, pitaram te sumedhase;
ဝန္တမာနော နမဿာမိ၊ ယဿာ သေတာဒိသီ ပဇာ” တိ။

Vandamāno namassāmi, yassā setādisī pajā”ti.

“ဧဝံ ဝုတ္တေ၊ ဘန္တေ၊ ဘဒ္ဒါ သူရိယဝစ္ဆသာ မံ ဧတဒဝေါစ – ‘န ခေါ မေ၊ မာရိသ၊ သော ဘဂဝါ သမ္ဗုဒ္ဓါ ဒိဌော အပိ စ သုတောယေဝ မေ သော ဘဂဝါ ဒေါဂိနိ တာဝတိံသာနံ သုမေဗ္ဗာယံ သဘာယံ ဥပနစ္စန္တိယာ။ ယတော ခေါ တံ၊ မာရိသ၊ တံ ဘဂဝန္တံ ကိစ္ဆေသိ၊ ဟောတု နော အဇ္ဇ သမာဂမော’တိ။ သောယေဝ နော၊ ဘန္တေ၊ တဿာ ဘဂိနိယာ သဒ္ဓိံ သမာဂမော အဟောသိ။ န စ ဒါနိ တတော ပစ္စာ” တိ။

“Evaṃ vutte, bhante, bhaddā sūriyavacchasā maṃ etadavoca – ‘na kho me, mārīsa, so bhagavā sammukhā diṭṭho api ca sutoyeva me so bhagavā devānaṃ tāvatiṃsānaṃ sudhammāyaṃ sabhāyaṃ upanaccantiyā. Yato kho tvaṃ, mārīsa, taṃ bhagavantam kittedi, hotu no ajja samāgamo’ti. Soyeva no, bhante, tassā bhaginiyā saddhiṃ samāgamo ahosi. Na ca dāni tato pacchā”ti.

သက္ကပဋ္ဌသုတ္တံ

Sakkūpasaṅkama

၃၅၀. အထ ခေါ သက္ကဿ ဒေဝါနိမိန္ဒဿ ဧတဒဟောသိ – “ပဋိသမ္မောဒတိ ပဉ္စသိခေါ ဂန္ဓဗ္ဗဒေဝပုတ္တော ဘဂဝတာ၊ ဘဂဝါ စ ပဉ္စသိခေနာ”တိ။ အထ ခေါ သက္ကော ဒေဝါနိမိန္ဒော ပဉ္စသိခံ ဂန္ဓဗ္ဗဒေဝပုတ္တံ အာမန္တေသိ – “အဘိဝါဒေဟိ မေ တံ၊ တာတ ပဉ္စသိခ၊ ဘဂဝန္တံ – ‘သက္ကော၊ ဘန္တေ၊ ဒေဝါနိမိန္ဒော သာမဇ္ဈော သပရိဇေနော ဘဂဝတော ပါဒေ သိရသာ ဝန္တတိ’တိ”။ “ဧဝံ ဘဒ္ဒန္တဝါ”တိ ခေါ ပဉ္စသိခေါ ဂန္ဓဗ္ဗဒေဝပုတ္တော သက္ကဿ ဒေဝါနိမိန္ဒဿ ပဋိသုတ္တော ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေဟိ – “သက္ကော၊ ဘန္တေ၊ ဒေဝါနိမိန္ဒော သာမဇ္ဈော သပရိဇေနော ဘဂဝတော ပါဒေ သိရသာ ဝန္တတိ”တိ။ “ဧဝံ သုခိ ဟောတု၊ ပဉ္စသိခ၊ သက္ကော ဒေဝါနိမိန္ဒော သာမဇ္ဈော သပရိဇေနော; သုခကာမာ ဟိ ဒေဝါ မနုဿာ အသုရာ နာဂါ ဂန္ဓဗ္ဗာ ယေ စညေ သန္တိ ပုထုကာယာ”တိ။

350. Atha kho sakkassa devānamindassa etadahosi – “paṭisammodati pañcasikho gandhabbadevaputto bhagavatā, bhagavā ca pañcasikhenā”ti. Atha kho sakko devānamindo pañcasikhaṃ gandhabbadevaputtam āmantesi – “abhivādehi me tvaṃ, tāta pañcasikha, bhagavantam – ‘sakko, bhante, devānamindo sāmacco saparijano bhagavato pāde sirasā vandatī’ti”. “Evaṃ bhaddantavā”ti kho pañcasikho gandhabbadevaputto sakkassa devānamindassa paṭissutvā bhagavantam abhivādeti – “sakko, bhante, devānamindo sāmacco saparijano bhagavato pāde sirasā vandatī”ti. “Evaṃ sukhī hotu, pañcasikha, sakko devānamindo sāmacco saparijano; sukhakāmā hi devā manussā asurā nāgā gandhabbā ye caññe santi puthukāyā”ti.

၃၅၁. ဧဝဉ္စ ပန တထာဂတာ ဧဝရူပေ မဟေသက္ခေ ယက္ခေ အဘိဝဒန္တိ။ အဘိဝဒိတော သက္ကော ဒေဝါနိမိန္ဒော ဘဂဝတော ဣန္ဒြိယာလဂုဟံ ပဝိသိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ အဋ္ဌာသိ။ ဒေဝါပိ တာဝတိသာ ဣန္ဒြိယာလဂုဟံ ပဝိသိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ အဋ္ဌာသု။ ပဉ္စသိခေါပိ ဂန္ဓဗ္ဗဒေဝပုတ္တော ဣန္ဒြိယာလဂုဟံ ပဝိသိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ အဋ္ဌာသိ။

351. Evañca pana tathāgatā evarūpe mahesakkhe yakkhe abhivadanti. Abhivadito sakko devānamindo bhagavato indasālaguham pavisitvā bhagavantam abhivādetvā ekamantam aṭṭhāsi. Devāpi tāvatiṃsā indasālaguham pavisitvā bhagavantam abhivādetvā ekamantam aṭṭhamasu. Pañcasikhopi gandhabbadevaputto indasālaguham

pavisitvā bhagavantam abhivādetvā ekamantaṃ aṭṭhāsi.

တေန ခေါ ပန သမယေန ဣန္ဒသာလဂုဟာ ဝိသမာ သန္တိ သမာ သမပါဒိ၊ သမ္မာဓာ သန္တိ ဥရုန္နာ ¹⁵ သမပါဒိ၊ အန္ဓကာရော ဂုဟာယံ အန္တရဓာယိ၊ အာလောကော ဥဒပါဒိ ယထာ တံ ဒေဝါနံ ဒေဝါနုဘာဝေန။

Tena kho pana samayena indasālaguhā visamā santī samā samapādi, sambādhā santī urundā ¹⁶ samapādi, andhakāro guhāyaṃ antaradhāyi, āloko udapādi yathā taṃ devānaṃ devānubhāvena.

၃၅၂. အထ ခေါ ဘဂဝါ သက္ကံ ဒေဝါနမိန္ဒံ ဧတဒေဝါစ – “အစ္စရိယမိဒံ အာယသ္မတော ကောသိယဿ၊ အဗ္ဘုတမိဒံ အာယသ္မတော ကောသိယဿ တာဝ ဗဟုကိစ္စဿ ဗဟုကရဏီယဿ ယဒိဒံ ဣဓာဂမန”န္တိ။ “စိရပဋိကာဟံ၊ ဘန္တေ၊ ဘဂဝန္တံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမိတုကာမော; အပိ စ ဒေဝါနံ တာဝတိံသာနံ ကေဟိစိ ကေဟိစိ ¹⁷ ကိစ္စကရဏီယေဟိ ဗျာဝဋ္ဋော; ဧဝါဟံ နာသက္ကံ ဘဂဝန္တံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမိတုံ။ ဧကမိဒံ၊ ဘန္တေ၊ သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ သလဋ္ဌာဂါရကေ။ အထ ခွာဟံ၊ ဘန္တေ၊ သာဝတ္ထိံ အဂမာသိ ဘဂဝန္တံ ဒဿနာယ။ တေန ခေါ ပန၊ ဘန္တေ၊ သမယေန ဘဂဝါ အညတရေန သမာဓိနာ နိသိန္နော ဟောတိ၊ ဘူဇတိ ¹⁸ စ နာမ ဝေဿဝဏဿ မဟာရာဇဿ ပရိစာရိကာ ဘဂဝန္တံ ပစ္စုပဋိတာ ဟောတိ၊ ပဉ္စလိကာ နမဿမာနာ တိဋ္ဌတိ။ အထ ခွာဟံ၊ ဘန္တေ၊ ဘူဇတိ ဧတဒေဝါစံ – ‘အဘိဝါဒေဟိ မေ တုံ၊ ဘဂိနိ၊ ဘဂဝန္တံ – “သက္ကော၊ ဘန္တေ၊ ဒေဝါနမိန္ဒော သာမဇ္ဈော သပရိဇနော ဘဂဝတော ပါဒေ သိရသာ ဝန္တတိ” တိ။ ဧဝံ ဝုတ္တေ၊ ဘန္တေ၊ သာ ဘူဇတိ မံ ဧတဒေဝါစံ – ‘အကာလော ခေါ၊ မာရိသ၊ ဘဂဝန္တံ ဒဿနာယ; ပဋိသလ္လိနော ဘဂဝါ’ တိ။ ‘တေန ဟိ၊ ဘဂိနိ၊ ယဒါ ဘဂဝါ တမှာ သမာဓိမှာ ဝုဋ္ဌိတော ဟောတိ၊ အထ မမ ဝစနေန ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေဟိ – “သက္ကော၊ ဘန္တေ၊ ဒေဝါနမိန္ဒော သာမဇ္ဈော သပရိဇနော ဘဂဝတော ပါဒေ သိရသာ ဝန္တတိ” တိ။ ကစ္စိ မေ သာ၊ ဘန္တေ၊ ဘဂိနိ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေသိ? သရတိ ဘဂဝါ တဿာ ဘဂိနိယာ ဝစန”န္တိ? “အဘိဝါဒေသိ မံ သာ၊ ဒေဝါနမိန္ဒ၊ ဘဂိနိ၊ သရာမဟံ တဿာ ဘဂိနိယာ ဝစနံ။ အပိ စာဟံ အာယသ္မတော နေမိသဒ္ဓေန ¹⁹ တမှာ သမာဓိမှာ ဝုဋ္ဌိတော” တိ။ “ယေ တေ၊ ဘန္တေ၊ ဒေဝါ အမှေဟိ ပဋ္ဌမတရံ တာဝတိံသကာယံ ဥပပန္နာ၊ တေသံ မေ သမ္မုခါ သုတံ သမ္မုခါ ပဋိဂ္ဂဟိတံ – ‘ယဒါ တထာဂတာ လောကေ ဥပ္ပုဇန္တိ အရဟန္တော သမ္မာသမ္မုဒ္ဓေါ၊ ဒိဗ္ဗာ ကာယာ ပရိပူရေန္တိ၊ ဟာယန္တိ အသုရကာယာ’ တိ။ တံ မေ ဣဒံ၊ ဘန္တေ၊ သက္ကံဒိဋ္ဌံ ယတော တထာဂတော လောကေ ဥပ္ပုန္နော အရဟံ သမ္မာသမ္မုဒ္ဓေါ၊ ဒိဗ္ဗာ ကာယာ ပရိပူရေန္တိ၊ ဟာယန္တိ အသုရကာယာတိ။

352. Atha kho bhagavā sakkam devānamindaṃ etadavoca – “acchariyamidaṃ āyasmato kosiyaṃ, abbhutamidaṃ āyasmato kosiyaṃ tāva bahukiccassa bahukaraṇīyaṃ yadidaṃ idhāgamaṃ”nti. “Cirapaṭikāhaṃ, bhante, bhagavantam dassanāya upasaṅkamtukāmo; api ca devānaṃ tāvatimsānaṃ kehici kehici ²⁰ kiccakaraṇīyehi byāvaṭṭo; evāhaṃ nāsakkhiṃ bhagavantam dassanāya upasaṅkamtum. Ekamidaṃ, bhante, samayaṃ bhagavā sāvattthiyaṃ viharati salaḷāgārake. Atha khvāhaṃ, bhante, sāvattthiṃ agamāsiṃ bhagavantam dassanāya. Tena kho pana, bhante, samayena bhagavā aññatarena samādhinā nisinno hoti, bhūjati ²¹ ca nāma vessavaṇassa mahārājassa paricārikā bhagavantam paccupaṭṭhitā hoti, pañjalikā namassamānā tiṭṭhati. Atha khvāhaṃ, bhante, bhūjatiṃ etadavocaṃ – ‘abhivādehi me tvam, bhagini,

bhagavantam – “sakko, bhante, devānamindo sāmacco saparijano bhagavato pāde sirasā vandatī”ti. Evaṃ vutte, bhante, sā bhūjati maṃ etadavoca – ‘akālo kho, mārisa, bhagavantam dassanāya; paṭisallīno bhagavā’ti. ‘Tena hī, bhagini, yadā bhagavā tamhā samādhimhā vuṭṭhito hoti, atha mama vacanena bhagavantam abhivādehi – “sakko, bhante, devānamindo sāmacco saparijano bhagavato pāde sirasā vandatī”ti. Kacci me sā, bhante, bhagini bhagavantam abhivādesi? Sarati bhagavā tassā bhaginiyā vacana”nti? “Abhivādesi maṃ sā, devānaminda, bhagini, sarāmaṃ tassā bhaginiyā vacanam. Api cāhaṃ āyasmato nemisaddena ²² tamhā samādhimhā vuṭṭhito”ti. “Ye te, bhante, devā amhehi paṭhamataram tāvatiṃsakāyaṃ upapannā, tesam me sammukhā sutam sammukhā paṭiggahitam – ‘yadā tathāgatā loke uppajjanti arahanto sammāsambuddhā, dibbā kāyā paripūrenti, hāyanti asurakāyā’ti. Tam me idam, bhante, sakkhidiṭṭham yato tathāgato loke uppanno araham sammāsambuddho, dibbā kāyā paripūrenti, hāyanti asurakāyāti.

ဂေါပကဝတ္ထု

Gopakavatthu

၃၅၃. “ဣဓေဝ, ဘန္တေ, ကဝိလဝတ္ထုသို့ ဂေါပိကာ နာမ သကျမိတာ အဟောသိ ဗုဒ္ဓေ ပသန္နာ ဓမ္မေ ပသန္နာ သဗေဿ ပသန္နာ သီလေသု ပရိပူရကာရိနီ။ သာ ဣတ္ထိတ္ထံ ²³ ဝိရာဇေတွာ ပုရိသတ္ထံ ²⁴ ဘာဝေတွာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပန္နာ။ ဒေဝါနံ တာဝတိံသာနံ သဟဗျတံ အမှာကံ ပုတ္တတ္ထံ အဇ္ဈပဂတာ။ တကြပိ နံ ဧဝံ ဇာနန္တိ – ‘ဂေါပကော ဒေဝပုတ္တော, ဂေါပကော ဒေဝပုတ္တော’တိ။ အညေပိ, ဘန္တေ, တယော ဘိက္ခု ဘဂဝတိ ဗြဟ္မစရိယံ စရိတွာ ဟိနံ ဂန္ဓဗ္ဗကာယံ ဥပပန္နာ။ တေ ပဉ္စဟိ ကာမဂုဏေဟိ သမပ္ပိတာ သမင်္ဂိဘူတာ ပရိစာရယမာနာ အမှာကံ ဥပဋ္ဌာနံ အာဂစ္ဆန္တိ အမှာကံ ပါရိစရိယံ။ တေ အမှာကံ ဥပဋ္ဌာနံ အာဂတေ အမှာကံ ပါရိစရိယံ ဂေါပကော ဒေဝပုတ္တော ပဋိစောဒေသိ – ‘ကုတောမုခါ နာမ တုမေ , မာရိသာ, တဿ ဘဂဝတော ဓမ္မံ အဿုတ္ထ ²⁵ – အဟဉ္ဇိ နာမ ဣတ္ထိကာ သမာနာ ဗုဒ္ဓေ ပသန္နာ ဓမ္မေ ပသန္နာ သဗေဿ ပသန္နာ သီလေသု ပရိပူရကာရိနီ ဣတ္ထိတ္ထံ ဝိရာဇေတွာ ပုရိသတ္ထံ ဘာဝေတွာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပန္နာ, ဒေဝါနံ တာဝတိံသာနံ သဟဗျတံ သက္ကဿ ဒေဝါနမိန္ဒုဿ ပုတ္တတ္ထံ အဇ္ဈပဂတာ။ ဣဓာပိ မံ ဧဝံ ဇာနန္တိ “ဂေါပကော ဒေဝပုတ္တော ဂေါပကော ဒေဝပုတ္တော’တိ။ တုမေ ပန, မာရိသာ, ဘဂဝတိ ဗြဟ္မစရိယံ စရိတွာ ဟိနံ ဂန္ဓဗ္ဗကာယံ ဥပပန္နာ။ ဒုဒ္ဓိဋ္ဌရူပံ ဝတ, ဘော, အဒ္ဓသာမ, ယေ မယံ အဒ္ဓသာမ သဟဓမ္မိကေ ဟိနံ ဂန္ဓဗ္ဗကာယံ ဥပပန္နေ’တိ။ တေသံ, ဘန္တေ, ဂေါပကေန ဒေဝပုတ္တေန ပဋိစောဒိတာနံ ဒွေ ဒေဝါ ဒိဋ္ဌဝေ ဓမ္မေ သတိ ပဋိလဘိသု ကာယံ ဗြဟ္မပုရောဟိတံ, ဧကော ပန ဒေဝေါ ကာမေ အဇ္ဈာဝသိ။

353. “Idheva, bhante, kapilavatthusmiṃ gopikā nāma sakyadhītā ahosi buddhe pasannā dhamme pasannā saṅghe pasannā silesu paripūrakārīnī. Sā itthittam ²⁶ virājetvā purisattam ²⁷ bhāvetvā kāyassa bhedaṃ param maraṇā sugatiṃ saggam lokam upapannā. Devānam tāvatiṃsānam saḥabyatam amhākam puttattam ajjhupagatā. Tatrapi nam

evaṃ jānanti – ‘gopako devaputto, gopako devaputto’ti. Aññepi, bhante, tayo bhikkhū bhagavati brahmacariyaṃ caritvā hīnaṃ gandhabbakāyaṃ upapannā. Te pañcahi kāmagaṇehi samappitā samaṅgībhūtā paricārayamānā amhākaṃ upaṭṭhānaṃ āgacchanti amhākaṃ pāricariyaṃ. Te amhākaṃ upaṭṭhānaṃ āgate amhākaṃ pāricariyaṃ gopako devaputto paṭicidesi – ‘kutomukhā nāma tumhe , mārisā, tassa bhagavato dhammaṃ assuttha ²⁸ – ahañhi nāma itthikā samānā buddhe pasannā dhamme pasannā saṅghe pasannā sīlesu paripūrakārinī itthittaṃ virājetvā purisattaṃ bhāvetvā kāyassa bhedaṃ paraṃ maraṇā sugatiṃ saggamaṃ lokamaṃ upapannā, devānaṃ tāvatimsānaṃ saḥabyataṃ sakkassa devānamindassa puttattaṃ ajjhupagatā. Idhāpi maṃ evaṃ jānanti “gopako devaputto gopako devaputto’ti. Tumhe pana, mārisā, bhagavati brahmacariyaṃ caritvā hīnaṃ gandhabbakāyaṃ upapannā. Duddiṭṭharūpaṃ vata, bho, addasāma, ye mayaṃ addasāma sahadhammike hīnaṃ gandhabbakāyaṃ upapanne’ti. Tesamaṃ, bhante, gopakena devaputtena paṭicoditānaṃ dve devā diṭṭheva dhamme satiṃ paṭilabhiṃsu kāyaṃ brahmapurohitaṃ, eko pana devo kāme ajjhāvasi.

၃၅၄. “ဥပါသိကာ စက္ခုမတော အဟောသိ၊

354. “Upāsikā cakkhumato ahosiṃ,

နာမမ္ပိ မယံ အဟု ‘ဂေါပိကာ’ တိ။
 Nāmampi mayhaṃ ahu ‘gopikā’ti;
 ဗုဒ္ဓေ စ ဓမ္မေ စ အဘိပုသန္နာ၊
 Buddhe ca dhamme ca abhippasannā,
 သင်္ဃိဉ္စုပဋ္ဌာသိ ပသန္နစိတ္တာ။

Saṅghañcupaṭṭhāsimaṃ pasannacittā.

“တဿဝေ ဗုဒ္ဓဿ သုဓမ္မတာယ၊
 “Tasseva buddhassa sudhammatāya,
 သက္ကဿ ပုတ္တောမ္ပိ မဟာနုဘာဝေါ။
 Sakkassa puttomhi mahānubhāvo;
 မဟာဇုတီကော တိဒိပူပပန္နော၊
 Mahājutiko tidivūpapanno,
 ဇာနန္တိ မံ ဣဓာပိ ‘ဂေါပကော’ တိ။

Jānanti maṃ idhāpi ‘gopako’ti.

““အထဒ္ဓသံ ဘိက္ခဝေါ ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗေ၊
 “Athaddasaṃ bhikkhavo ditṭhapubbe,
 ဂန္ဓဗ္ဗကာယူပဂတေ ဝသီနေ။
 Gandhabbakāyūpagate vasīne;
 ဣမေဟိ တေ ဂေါတမသာဝကာသေ၊
 Imehi te gotamasāvakāse,
 ယေ စ မယံ ပုဗ္ဗေ မနုဿဘူတာ။

Ye ca mayaṃ pubbe manussabhūtā.

““အန္ဓေန ပါနေန ဥပဋ္ဌဟိမှာ၊
 “Annena pānena upaṭṭhahimhā,
 ပါဠုပသင်္ဂိယှ သကေ နိဝေသနေ။
 Pādūpasaṅgayha sake nivesane;
 ကုတောမုခါ နာမ ဣမေ ဘဝန္တော၊
 Kutomukhā nāma ime bhavanto,
 ဗုဒ္ဓဿ ဓမ္မာနိ ပဋိဂ္ဂဟေသုံ²⁹။

Buddhassa dhammāni paṭiggahesuṃ³⁰.

““ပစ္စတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗော ဟိ ဓမ္မော၊
 “Paccattaṃ veditabbo hi dhammo,
 သုဒေသိတော စက္ခုမတာနုဗုဒ္ဓေါ။
 Sudesito cakkhumatānubuddho;
 အဟဉ္စိ တုမ္ပေဝ ဥပါသမာနော၊
 Ahañhi tumheva upāsamāno,
 သုတ္တာန အရိယာန သုဘာသိတာနိ။

Sutvāna ariyāna subhāsītāni.

““သက္ကဿ ပုတ္တောမိ မဟာနုဘာဝေါ၊
 “Sakkassa puttomhi mahānubhāvo,
 မဟာဇုတီကော တိဒိဂ္ဂပပန္နော။
 Mahājutīko tidivūpapanno;
 တုမ္ပေ ပန သေဋ္ဌမုပါသမာနာ၊
 Tumhe pana seṭṭhamupāsamānā,
 အနုတ္တရံ ဗြဟ္မစရိယံ စရိတွာ။

Anuttaram brahmacariyaṃ caritvā.

““ဟီနံ ကာယံ ဥပပန္နာ ဘဝန္တော၊
 “Hīnaṃ kāyaṃ upapannā bhavanto,
 အနာနုလောမာ ဘဝတူပပတ္တိ။
 Anānulomā bhavatūpapatti;
 ဒုဒ္ဓိဋ္ဌရူပံ ဝတ အဒ္ဓသာမ၊
 Duddiṭṭharūpaṃ vata addasāma,
 သဟမေဓိကေ ဟီနကာယူပပန္နော။

Sahadhammike hīnakāyūpapanne.

““ဂန္ဓဗ္ဗကာယူပဂတာ ဘဝန္တော၊
 “Gandhabbakāyūpagatā bhavanto,
 ဒေဝါနမာဂစ္ဆထ ပါရိစရိယံ။
 Devānamāgacchatha pāricariyaṃ;
 အဂါရေ ဝသတော မယံ၊
 Agāre vasato mayhaṃ,
 ဣမံ ပဿ ဝိသေသတံ။

Imaṃ passa visesataṃ.

““ဣတ္ထိ ဟုတ္တာ သ္မုဇ္ဇ ပုမောမ္ပိ ဒေဝေါ၊
 “Itthī hutvā svajja pumomhi devo,
 ဒိဗ္ဗေဟိ ကာမေဟိ သမင်္ဂိဘူတော’။
 Dibbehi kāmehi samaṅgibhūto’;
 တေ စောဒိတာ ဂေါတမသာဝကေန၊
 Te coditā gotamasāvakena,
 သံဝေဂမာပါဒု သမေစ္စ ဂေါပကံ။

Samvegamāpādu samecca gopakam.

““ဟန္တူ ဝိယာယာမ ³¹ ဗျာယာမ ³²၊
 “Handa viyāyāma ³³ byāyāma ³⁴၊
 မာ နော မယံ ပရပေဿာ အဟုဗ္ဗာ’။
 Mā no mayaṃ parapessā ahumhā’;
 တေသံ ဒုဝေ ဝီရိယမာရဘိသု၊

Tesaṃ duve vīriyamārabhiṃsu,
အနုဿရံ ဂေါတမသာသနာနိ။

Anussaraṃ gotamasāsanāni.

“ဣဓေဝ စိတ္တာနိ ဝိရာဇယိတွာ၊

“Idheva cittāni virājayitvā,

ကာမေသု အာဒိနဝမဒ္ဒသံသု။

Kāmesu ādīnavamaddasaṃsu;

တေ ကာမသံယောဇနဗန္ဓနာနိ၊

Te kāmasaṃyojanabandhanāni,

ပါပိမယောဂါနိ ဒုရုစ္စယာနိ။

Pāpimayogāni duraccayāni.

“နာဂေါဝ သန္ဓာနိ ဂုဏာနိ ³⁵ ဆေတွာ၊

“Nāgoṃva sannāni guṇāni ³⁶ chetvā,

ဒေဝေ တာဝတိံသေ အတိက္ကမိံသု။

Deve tāvatimse atikkamiṃsu;

သက္ကန္တာ ဒေဝါ သပဇာပတိကာ၊

Saindā devā sapajāpatikā,

သဗ္ဗေ သုဓမ္မာယ သဘာယုပဝိဋ္ဌာ။

Sabbe sudhammāya sabhāyupaviṭṭhā.

“တေသံ နိသိန္ဓာနံ အဘိက္ကမိံသု၊

“Tesaṃ nisinnānaṃ abhikkamiṃsu,

ဝိရာ ဝိရာဂါ ဝိရဇံ ကရောန္တာ။

Vīrā virāgā virajaṃ karontā;

တေ ဒိသ္မာ သံဝေဂမကာသိ ဝါသဝေါ၊

Te disvā saṃvegamakāsi vāsavo,

ဒေဝါဘိဘူ ဒေဝဂဏဿ မဇ္ဈေ။

Devābhibhū devagaṇassa majjhe.

““ဣမေဟိ တေ ဟိနိကာယုပပန္နာ၊

“Imehi te hīnakāyūpapannā,

ဒေဝေ တာဝတိံသေ အဘိက္ကမန္တိ’။
 Deve tāvatimse abhikkamanti’;
 သံဝေဂဇာတဿ ဝစော နိသမ္ဗ၊
 Saṃvegajātassa vaco nisamma,
 သော ဂေါပကော ဝါသဝမဇ္ဈဘာသိ။

So gopako vāsavamajjhabhāsi.

“ဗုဒ္ဓေါ ဇနိန္ဒတ္ထိ မနုဿလောကေ၊
 “Buddho janindatthi manussaloke,
 ကာမာဘိဘူ သကျမုနိတိ ဉာယတိ။
 Kāmābhibhū sakyamunīti ñāyati;
 တဿဝေ တေ ပုတ္တာ သတိယာ ဝိဟီနာ၊
 Tasseva te puttā satiyā vihīnā,
 စောဒိတာ မယာ တေ သတိမဇ္ဈလတ္ထိ။

Coditā mayā te satimajjhalatthum.

“တိဏ္ဍံ တေသံ အာဝသိနေတ္ထ ³⁷ ဧကော၊
 “Tiṇṇaṃ tesam āvasinettha ³⁸ eko,
 ဂန္ဓဗ္ဗကာယူပဂတော ဝသီနော။
 Gandhabbakāyūpagato vasīno;
 ဒွေ စ သမ္မောဓိပထာနုသာရိနော၊
 Dve ca sambodhipathānusārino,
 ဒေဝေပိ ဟီဠေန္တိ သမာဟိတတ္တာ။

Devepi hīlenti samāhitattā.

“ဧတာဒိသီ ဓမ္မပ္ပကာသနေတ္ထ၊
 “Etādisī dhammappakāsanettha,
 န တတ္ထ ကိံကင်္ခိတိ ကောစိ သာဝကော။
 Na tattha kiṃkaṅkhati koci sāvako;
 နိတိဏ္ဍာဩယံ ဝိစိကိစ္ဆဆိန္နံ၊
 Nitinṇaoghaṃ vicikicchachinnaṃ,
 ဗုဒ္ဓံ နမဿာမ ဇိနံ ဇနိန္ဒ’။

Buddhaṃ namassāma jinaṃ janindaṃ’.

“ယံ တေ ဓမ္မံ ဣညောယ၊
 “Yaṃ te dhammaṃ idhaññāya,
 ဝိသေသံ အဇ္ဈင်္ဂံသု³⁹ တေ။
 Visesaṃ ajjhagaṃsu⁴⁰ te;
 ကာယံ ဗြဟ္မပုရောဟိတံ၊
 Kāyaṃ brahmapurohitaṃ,
 ဒုဝေ တေသံ ဝိသေသဂူ။

Duve tesam visesagū.

“တဿ ဓမ္မဿ ပတ္တိယာ၊
 “Tassa dhammassa pattiyaṃ,
 အာဂတဗျာသိ မာရိဿ။
 Āgatamhāsi mārisa;
 ကတာဝကာသာ ဘဂဝတာ၊
 Katāvakāsā bhagavatā,
 ပဉ္စပုစ္ဆေမု မာရိသာ”တိ။

Pañhaṃ pucchemu mārīsā”ti.

၃၅၅. အထ ခေါ ဘဂဝတော ဧတဒဟောသိ – “ဒီဃရတ္တံ ဝိသုဒ္ဓေါ ခေါ အယံ ယက္ခော⁴¹၊ ယံ ကိဉ္စိ ဓံ ပဉ္စပုစ္ဆိဿတိ၊ သဗ္ဗံ တံ အတ္ထသဉ္စိတံယေဝ ပုစ္ဆိဿတိ၊ နော အနတ္ထသဉ္စိတံ။ ယဉ္စဿာဟံ ပုဋ္ဌော ဗျာကရိဿာမိ၊ တံ ခိပ္ပမေဝ အာဇာနိဿတိ”တိ။

355. Atha kho bhagavato etadahosi – “dīgharattaṃ visuddho kho yaṃ yakkho⁴², yaṃ kiñci maṃ pañhaṃ pucchissati, sabbamaṃ taṃ atthasañhitameva pucchissati, no anatthasañhitaṃ. Yañcassāhaṃ puṭṭho byākarissāmi, taṃ khippameva ājānissatī”ti.

၃၅၆. အထ ခေါ ဘဂဝါ သက္ကံ ဒေဝါနမိန္ဒံ ဂါထာယ အဇ္ဈဘာသိ –

356. Atha kho bhagavā sakkamaṃ devānamindaṃ gāthāya ajjhabhāsi –

“ပုစ္ဆ ဝါသဝ ဓံ ပဉ္စယံ ကိဉ္စိ မနသိစ္ဆသိ။
 “Puccha vāsava maṃ pañhaṃ, yaṃ kiñci manasicchasi;
 တဿ တဿေဝ ပဉ္စဿ၊ အဟံ အန္တံ ကရောမိ တေ”တိ။

Tassa tasseva pañhassa, ahaṃ antaṃ karomi te”ti.

ပဌမဘာဏဝါရော နိဋ္ဌိတော။

Paṭhamabhāṇavāro niṭṭhito.

၃၅၇. ကတာဝကာသော သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော ဘဂဝတော ဣမံ ဘဂဝန္တံ ⁴³ ပဌမံ ပဉ် အပုဏ္ဏိ -

357. Katāvakāso sakko devānamindo bhagavatā imam bhagavantam ⁴⁴ paṭhamam pañham apucchi -

“ကို သံယောဇနာ နှ ခေါ၊ မာရိသ၊ ဒေဝါ မနုဿာ အသုရာ နာဂါ ဂန္ဓဗ္ဗာ ယေ စညေ သန္တိ ပုထုကာယာ၊ တေ - ‘အဝေရာ အဒဏ္ဍာ အသပတ္တာ အဗျာပဇ္ဇာ ဝိဟရေမု အဝေရိနော’ တိ ဣတိ စ နေသံ ဟောတိ၊ အထ စ ပန သဝေရာ သဒဏ္ဍာ သသပတ္တာ သဗျာပဇ္ဇာ ဝိဟရန္တိ သဝေရိနော” တိ? ဣတ္ထံ သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော ဘဂဝန္တံ ပဉ် ⁴⁵ အပုဏ္ဏိ။ တဿ ဘဂဝါ ပဉ် ပုဌဓာ ဗျာကာသိ -

“Kiṃ saṃyojanā nu kho, mārisa, devā manussā asurā nāgā gandhabbā ye caññe santi puthukāyā, te - ‘averā adaṇḍā asapattā abyāpajjā viharemu averino’ti iti ca nesam hoti, atha ca pana saverā sadaṇḍā sasapattā sabyāpajjā viharanti saverino’ti? Ittham sakko devānamindo bhagavantam pañham ⁴⁶ apucchi. Tassa bhagavā pañham puṭṭho byākāsi -

“ဣဿာမစ္ဆရိယသံယောဇနာ ခေါ၊ ဒေဝါနမိန္ဒ၊ ဒေဝါ မနုဿာ အသုရာ နာဂါ ဂန္ဓဗ္ဗာ ယေ စညေ သန္တိ ပုထုကာယာ၊ တေ - ‘အဝေရာ အဒဏ္ဍာ အသပတ္တာ အဗျာပဇ္ဇာ ဝိဟရေမု အဝေရိနော’ တိ ဣတိ စ နေသံ ဟောတိ၊ အထ စ ပန သဝေရာ သဒဏ္ဍာ သသပတ္တာ သဗျာပဇ္ဇာ ဝိဟရန္တိ သဝေရိနော” တိ။ ဣတ္ထံ ဘဂဝါ သက္ကဿ ဒေဝါနမိန္ဒဿ ပဉ် ပုဌဓာ ဗျာကာသိ။ အတ္ထမနော သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္ဒိ အနုမောဒိ - “ဧဝမေတံ၊ ဘဂဝါ၊ ဧဝမေတံ၊ သုဂတ။ တိဏ္ဍာ မေတ္ထ ကင်္ခါ ဝိဂတာ ကထံကထာ ဘဂဝတော ပဉ္စေယျာကရဏံ သုတ္တာ” တိ။

“Issāmacchariyasaṃyojanā kho, devānaminda, devā manussā asurā nāgā gandhabbā ye caññe santi puthukāyā, te - ‘averā adaṇḍā asapattā abyāpajjā viharemu averino’ti iti ca nesam hoti, atha ca pana saverā sadaṇḍā sasapattā sabyāpajjā viharanti saverino’ti. Ittham bhagavā sakkassa devānamindassa pañham puṭṭho byākāsi. Attamano sakko devānamindo bhagavato bhāsitaṃ abhinandi anumodi - “evametaṃ, bhagavā, evametaṃ, sugata. Tiṇṇā mettha kaṅkhā vigatā kathamkathā bhagavato pañhaveyyākaraṇaṃ sutvā”ti.

၃၅၈. ဣတိဟ သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္ဒိတွာ အနုမောဒိတွာ ဘဂဝန္တံ ဥတ္တရိ ⁴⁷ ပဉ် အပုဏ္ဏိ -

358. Itiha sakko devānamindo bhagavato bhāsitaṃ abhinanditvā anumoditvā bhagavantam uttarim ⁴⁸ pañham apucchi -

“ဣဿာမစ္ဆရိယံ ပန, မာရိသ, ကိနိဒါနံ ကိသမုဒယံ ကိဇာတိကံ ကိပဘဝံ; ကိသ္မိံ သတိ ဣဿာမစ္ဆရိယံ ဟောတိ; ကိသ္မိံ အသတိ ဣဿာမစ္ဆရိယံ န ဟောတိ” တိ? “ဣဿာမစ္ဆရိယံ ခေါ, ဒေဝါနမိန္ဒ, ပိယာပိယနိဒါနံ ပိယာပိယသမုဒယံ ပိယာပိယဇာတိကံ ပိယာပိယပဘဝံ; ပိယာပိယေ သတိ ဣဿာမစ္ဆရိယံ ဟောတိ, ပိယာပိယေ အသတိ ဣဿာမစ္ဆရိယံ န ဟောတိ” တိ။

“Issāmacchariyaṃ pana, mārisa, kiṃnidānaṃ kiṃsamudayaṃ kiṃjātikaṃ kiṃpabhavaṃ; kismiṃ sati issāmacchariyaṃ hoti; kismiṃ asati issāmacchariyaṃ na hoti”ti? “Issāmacchariyaṃ kho, devānaminda, piyāppīyanidānaṃ piyāppīyasamudayaṃ piyāppīyajātikaṃ piyāppīyapabhavaṃ; piyāppīye sati issāmacchariyaṃ hoti, piyāppīye asati issāmacchariyaṃ na hoti”ti.

“ပိယာပိယံ ခေါ ပန, မာရိသ, ကိနိဒါနံ ကိသမုဒယံ ကိဇာတိကံ ကိပဘဝံ; ကိသ္မိံ သတိ ပိယာပိယံ ဟောတိ; ကိသ္မိံ အသတိ ပိယာပိယံ န ဟောတိ” တိ? “ပိယာပိယံ ခေါ, ဒေဝါနမိန္ဒ, ဆန္ဒနိဒါနံ ဆန္ဒသမုဒယံ ဆန္ဒဇာတိကံ ဆန္ဒပဘဝံ; ဆန္ဒေ သတိ ပိယာပိယံ ဟောတိ; ဆန္ဒေ အသတိ ပိယာပိယံ န ဟောတိ” တိ။

“Piyāppīyaṃ kho pana, mārisa, kiṃnidānaṃ kiṃsamudayaṃ kiṃjātikaṃ kiṃpabhavaṃ; kismiṃ sati piyāppīyaṃ hoti; kismiṃ asati piyāppīyaṃ na hoti”ti? “Piyāppīyaṃ kho, devānaminda, chandanidānaṃ chandasamudayaṃ chandajātikaṃ chandapabhavaṃ; chande sati piyāppīyaṃ hoti; chande asati piyāppīyaṃ na hoti”ti.

“ဆန္ဒော ခေါ ပန, မာရိသ, ကိနိဒါနော ကိသမုဒယော ကိဇာတိကော ကိပဘဝေါ; ကိသ္မိံ သတိ ဆန္ဒော ဟောတိ; ကိသ္မိံ အသတိ ဆန္ဒော န ဟောတိ” တိ? “ဆန္ဒော ခေါ, ဒေဝါနမိန္ဒ, ဝိတက္ကနိဒါနော ဝိတက္ကသမုဒယော ဝိတက္ကဇာတိကော ဝိတက္ကပဘဝေါ; ဝိတက္ကေ သတိ ဆန္ဒော ဟောတိ; ဝိတက္ကေ အသတိ ဆန္ဒော န ဟောတိ” တိ။

“Chando kho pana, mārisa, kiṃnidāno kiṃsamudayo kiṃjātiko kiṃpabhavo; kismiṃ sati chando hoti; kismiṃ asati chando na hoti”ti? “Chando kho, devānaminda, vitakkanidāno vitakkasamudayo vitakkajātiko vitakkapabhavo; vitakke sati chando hoti; vitakke asati chando na hoti”ti.

“ဝိတက္ကော ခေါ ပန, မာရိသ, ကိနိဒါနော ကိသမုဒယော ကိဇာတိကော ကိပဘဝေါ; ကိသ္မိံ သတိ ဝိတက္ကော ဟောတိ; ကိသ္မိံ အသတိ ဝိတက္ကော န ဟောတိ” တိ? “ဝိတက္ကော ခေါ, ဒေဝါနမိန္ဒ, ပပဉ္စသညာသင်္ခါနိဒါနော ပပဉ္စသညာသင်္ခါသမုဒယော ပပဉ္စသညာသင်္ခါဇာတိကော ပပဉ္စသညာသင်္ခါပဘဝေါ; ပပဉ္စသညာသင်္ခါယ သတိ ဝိတက္ကော ဟောတိ; ပပဉ္စသညာသင်္ခါယ အသတိ ဝိတက္ကော န ဟောတိ” တိ။

“Vitakko kho pana, mārisa, kiṃnidāno kiṃsamudayo kiṃjātiko kiṃpabhavo; kismiṃ sati vitakko hoti; kismiṃ asati vitakko na hoti”ti? “Vitakko kho, devānaminda, pañcasaññāsaṅkhānidāno pañcasaññāsaṅkhāsamudayo pañcasaññāsaṅkhājātiko

papañcasaññāsaṅkhāpabhavo; papañcasaññāsaṅkhāya sati vitakko hoti; papañcasaññāsaṅkhāya asati vitakko na hotī”ti.

“ကထံ ပဋိပန္နော ပန, မာရိသ, ဘိက္ခု ပပဉ္စသညာသင်္ခါနိရောဓသာရူပဂါမိနိံ ပဋိပဒံ ပဋိပန္နော ဟောတိ” တိ?

“Katham paṭipanno pana, mārisa, bhikkhu papañcasaññāsaṅkhānirodhasārūppagāminim paṭipadam paṭipanno hotī”ti?

ဝေဒနာကမ္မဋ္ဌာနံ

Vedanākammaṭṭhānam

၃၅၉. “သောမနဿံပါဟံ ⁴⁹, ဒေဝါနမိန္ဒ, ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ – သေဝိတဗ္ဗမ္ပိ, အသေဝိတဗ္ဗမ္ပိ။ ဒေါမနဿံပါဟံ, ဒေဝါနမိန္ဒ, ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ – သေဝိတဗ္ဗမ္ပိ, အသေဝိတဗ္ဗမ္ပိ။ ဥပေက္ခံပါဟံ, ဒေဝါနမိန္ဒ, ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ – သေဝိတဗ္ဗမ္ပိ, အသေဝိတဗ္ဗမ္ပိ။

359. “Somanassaṃpāhaṃ ⁵⁰, devānaminda, duvidhena vadāmi – sevitabbampi, asevitabbampi. Domanassaṃpāhaṃ, devānaminda, duvidhena vadāmi – sevitabbampi, asevitabbampi. Upekkhaṃpāhaṃ, devānaminda, duvidhena vadāmi – sevitabbampi, asevitabbampi.

၃၆၀. “သောမနဿံပါဟံ, ဒေဝါနမိန္ဒ, ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ သေဝိတဗ္ဗမ္ပိ, အသေဝိတဗ္ဗမ္ပိတိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ, ကိဉ္ဇေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ? တတ္ထ ယံ ဇညာ သောမနဿံ ‘ဣမံ ခေါ မေ သောမနဿံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဇ္ဇန္တိ, ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ’ တိ, ဧဝရူပံ သောမနဿံ န သေဝိတဗ္ဗမ္ပိ။ တတ္ထ ယံ ဇညာ သောမနဿံ ‘ဣမံ ခေါ မေ သောမနဿံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ, ကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဇ္ဇန္တိ’ တိ, ဧဝရူပံ သောမနဿံ သေဝိတဗ္ဗမ္ပိ။ တတ္ထ ယံ စေ သဝိတက္ကံ သဝိစာရံ, ယံ စေ အဝိတက္ကံ အဝိစာရံ, ယေ အဝိတက္ကေ အဝိစာရေ, တေ ⁵¹ ပဏီတတရေ။ သောမနဿံပါဟံ, ဒေဝါနမိန္ဒ, ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ သေဝိတဗ္ဗမ္ပိ, အသေဝိတဗ္ဗမ္ပိတိ။ ဣတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ, ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။

360. “Somanassaṃpāhaṃ, devānaminda, duvidhena vadāmi sevitabbampi, asevitabbampīti iti kho panetaṃ vuttaṃ, kiñcetaṃ paṭicca vuttaṃ? Tattha yaṃ jaññā somanassaṃ ‘imaṃ kho me somanassaṃ sevato akusalā dhammā abhivaḍḍhanti, kusalā dhammā parihāyanti’ti, evarūpaṃ somanassaṃ na sevitabbam. Tattha yaṃ jaññā somanassaṃ ‘imaṃ kho me somanassaṃ sevato akusalā dhammā parihāyanti, kusalā dhammā abhivaḍḍhanti’ti, evarūpaṃ somanassaṃ sevitabbam. Tattha yaṃ ce savitakkaṃ savicāraṃ, yaṃ ce avitakkaṃ avicāraṃ, ye avitakke avicāre, te ⁵² pañītare. Somanassaṃpāhaṃ, devānaminda, duvidhena vadāmi sevitabbampi, asevitabbampīti. Iti yaṃ taṃ vuttaṃ, idametaṃ paṭicca vuttaṃ.

၃၆၁. “ဒေါမနသံပါဟံ, ဒေါနိမိန္ဒ, ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ သေဝိတဗ္ဗမ္ပိ, အသေဝိတဗ္ဗမ္ပိတိ။ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ, ကိဉ္ဇေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ? တတ္ထ ယံ ဇညာ ဒေါမနသံ ‘ဣမံ ခေါ မေ ဒေါမနသံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဇ္ဇန္တိ, ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ’ တိ, ဧဝရူပံ ဒေါမနသံ န သေဝိတဗ္ဗံ။ တတ္ထ ယံ ဇညာ ဒေါမနသံ ‘ဣမံ ခေါ မေ ဒေါမနသံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ, ကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဇ္ဇန္တိ’ တိ, ဧဝရူပံ ဒေါမနသံ သေဝိတဗ္ဗံ။ တတ္ထ ယံ စေ သဝိတက္ကံ သဝိစာရံ, ယံ စေ အဝိတက္ကံ အဝိစာရံ, ယေ အဝိတက္ကေ အဝိစာရေ, တေ ပဏီတတရေ။ ဒေါမနသံပါဟံ, ဒေါနိမိန္ဒ, ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ သေဝိတဗ္ဗမ္ပိ, အသေဝိတဗ္ဗမ္ပိ’ တိ ဣတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ, ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။

361. “Domanassampāhaṃ, devānaminda, duvidhena vadāmi sevitabbampi , asevitabbampīti. Iti kho panetaṃ vuttaṃ, kiñcetaṃ paṭicca vuttaṃ? Tattha yaṃ jaññā domanassaṃ ‘imaṃ kho me domanassaṃ sevato akusalā dhammā abhivaḍḍhanti, kusalā dhammā parihāyanti’ ti, evarūpaṃ domanassaṃ na sevitabbaṃ. Tattha yaṃ jaññā domanassaṃ ‘imaṃ kho me domanassaṃ sevato akusalā dhammā parihāyanti, kusalā dhammā abhivaḍḍhanti’ ti, evarūpaṃ domanassaṃ sevitabbaṃ. Tattha yaṃ ce savitakkaṃ savicāraṃ, yaṃ ce avitakkaṃ avicāraṃ, ye avitakke avicāre, te paṇītatare. Domanassampāhaṃ, devānaminda, duvidhena vadāmi sevitabbampi, asevitabbampī’ ti iti yaṃ taṃ vuttaṃ, idametaṃ paṭicca vuttaṃ.

၃၆၂. “ဥပေက္ခံပါဟံ, ဒေါနိမိန္ဒ, ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ သေဝိတဗ္ဗမ္ပိ, အသေဝိတဗ္ဗမ္ပိတိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ, ကိဉ္ဇေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ? တတ္ထ ယံ ဇညာ ဥပေက္ခံ ‘ဣမံ ခေါ မေ ဥပေက္ခံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဇ္ဇန္တိ, ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ’ တိ, ဧဝရူပါ ဥပေက္ခာ န သေဝိတဗ္ဗံ။ တတ္ထ ယံ ဇညာ ဥပေက္ခံ ‘ဣမံ ခေါ မေ ဥပေက္ခံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ, ကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဇ္ဇန္တိ’ တိ, ဧဝရူပါ ဥပေက္ခာ သေဝိတဗ္ဗံ။ တတ္ထ ယံ စေ သဝိတက္ကံ သဝိစာရံ, ယံ စေ အဝိတက္ကံ အဝိစာရံ, ယေ အဝိတက္ကေ အဝိစာရေ, တေ ပဏီတတရေ။ ဥပေက္ခံပါဟံ, ဒေါနိမိန္ဒ, ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ သေဝိတဗ္ဗမ္ပိ, အသေဝိတဗ္ဗမ္ပိတိ ဣတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ, ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။

362. “Upekkhampāhaṃ, devānaminda, duvidhena vadāmi sevitabbampi, asevitabbampīti iti kho panetaṃ vuttaṃ, kiñcetaṃ paṭicca vuttaṃ? Tattha yaṃ jaññā upekkhaṃ ‘imaṃ kho me upekkhaṃ sevato akusalā dhammā abhivaḍḍhanti, kusalā dhammā parihāyanti’ ti, evarūpā upekkhā na sevitabbā. Tattha yaṃ jaññā upekkhaṃ ‘imaṃ kho me upekkhaṃ sevato akusalā dhammā parihāyanti, kusalā dhammā abhivaḍḍhanti’ ti, evarūpā upekkhā sevitabbā. Tattha yaṃ ce savitakkaṃ savicāraṃ, yaṃ ce avitakkaṃ avicāraṃ, ye avitakke avicāre, te paṇītatare. Upekkhampāhaṃ, devānaminda, duvidhena vadāmi sevitabbampi, asevitabbampīti iti yaṃ taṃ vuttaṃ, idametaṃ paṭicca vuttaṃ.

၃၆၃. “ဧဝံ ပဋိပန္နော ခေါ, ဒေါနိမိန္ဒ, ဘိက္ခု ပပဉ္စသညာသင်္ခါနိရောဓသာရုပ္ပဂါမိနိံ ပဋိပဒံ ပဋိပန္နော ဟောတီ” တိ။ ဣတ္ထံ ဘဂဝါ သက္ကဿ ဒေါနိမိန္ဒဿ ပဉ္စပုဋ္ဌဓာ ဗျာကာသိ။ အတ္ထမနော သက္ကော ဒေါနိမိန္ဒော ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္ဒိ အနုမောဒိ – “ဧဝမေတံ, ဘဂဝါ, ဧဝမေတံ, သုဂတ, တိဏ္ဍာ မေတ္ထ ကင်္ခါ ဝိဂတာ ကထံကထာ ဘဂဝတော

ပဉ္စေယျာကရဏံ သုတ္တာ” တိ။

363. “Evaṃ paṭipanno kho, devānaminda, bhikkhu papañcasaññāsaṅkhānirodhasārūppagāminim paṭipadam paṭipanno hotī”ti. Itthaṃ bhagavā sakkassa devānamindassa pañhaṃ puṭṭho byākāsi. Attamano sakko devānamindo bhagavato bhāsitaṃ abhinandi anumodi – “evametam, bhagavā, evametam, sugata, tiṇṇā mettha kaṅkhā vigatā kathaṃkathā bhagavato pañhaveyyākaraṇaṃ sutvā”ti.

ပါတိမောက္ခသံဝရော

Pātimokkhasaṃvaro

၃၆၄. ဣတိဟ သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္ဒိတွာ အနုမောဒိတွာ ဘဂဝန္တံ ဥတ္တရိံ ပဉ္စ အပုတ္တိံ -

364. Itiha sakko devānamindo bhagavato bhāsitaṃ abhinanditvā anumoditvā bhagavantaṃ uttariṃ pañhaṃ apucchi -

“ကထံ ပဋိပန္နော ပန, မာရိသ, ဘိက္ခု ပါတိမောက္ခသံဝရောယ ပဋိပန္နော ဟောတီ” တိ? “ကာယသမာစာရံပါဟံ, ဒေဝါနမိန္ဒ, ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ - သေဝိတဗ္ဗမ္ပိ, အသေဝိတဗ္ဗမ္ပိ။ ဝစီသမာစာရံပါဟံ, ဒေဝါနမိန္ဒ, ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ - သေဝိတဗ္ဗမ္ပိ, အသေဝိတဗ္ဗမ္ပိ။ ပရိယေသနံပါဟံ, ဒေဝါနမိန္ဒ, ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ - သေဝိတဗ္ဗမ္ပိ, အသေဝိတဗ္ဗ” မ္ပိ။

“Kathaṃ paṭipanno pana, mārisa, bhikkhu pātimokkhasaṃvarāya paṭipanno hotī”ti? “Kāyasamācāraṃpāhaṃ, devānaminda, duvidhena vadāmi - sevitabbampi, asevitabbampi. Vacīsamācāraṃpāhaṃ, devānaminda, duvidhena vadāmi - sevitabbampi, asevitabbampi. Pariyesanaṃpāhaṃ, devānaminda, duvidhena vadāmi - sevitabbampi, asevitabba” mpi.

“ကာယသမာစာရံပါဟံ , ဒေဝါနမိန္ဒ, ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ သေဝိတဗ္ဗမ္ပိ အသေဝိတဗ္ဗမ္ပိတိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ, ကိဉ္စေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ? တတ္ထ ယံ ဇညာ ကာယသမာစာရံ ‘ဣမံ ခေါ မေ ကာယသမာစာရံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝမန္တိ, ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ’ တိ, ဧဝူပေါ ကာယသမာစာရော န သေဝိတဗ္ဗော။ တတ္ထ ယံ ဇညာ ကာယသမာစာရံ ‘ဣမံ ခေါ မေ ကာယသမာစာရံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ, ကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝမန္တိ’ တိ, ဧဝူပေါ ကာယသမာစာရော သေဝိတဗ္ဗော။ ကာယသမာစာရံပါဟံ, ဒေဝါနမိန္ဒ, ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ - သေဝိတဗ္ဗမ္ပိ, အသေဝိတဗ္ဗမ္ပိတိ ဣတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ, ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။

“Kāyasamācāraṃpāhaṃ , devānaminda, duvidhena vadāmi sevitabbampi asevitabbampīti iti kho panetaṃ vuttaṃ, kiñcetaṃ paṭicca vuttaṃ? Tattha yaṃ jaññā

kāyasamācāraṃ ‘imaṃ kho me kāyasamācāraṃ sevato akusalā dhammā abhivaḍḍhanti, kusalā dhammā parihāyanti’ti, evarūpo kāyasamācāro na sevitaḅbo. Tattha yaṃ jaññā kāyasamācāraṃ ‘imaṃ kho me kāyasamācāraṃ sevato akusalā dhammā parihāyanti, kusalā dhammā abhivaḍḍhanti’ti, evarūpo kāyasamācāro sevitaḅbo.

Kāyasamācāraṃpāhaṃ, devānaminda, duvidhena vadāmi – sevitaḅbampi, asevitaḅbampīti iti yaṃ taṃ vuttaṃ, idametam paṭicca vuttaṃ.

“ဝစီသမာစာရံပါလံ , ဒေဝါနမိန္ဒ, ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ – သေဝိတဗ္ဗမ္ပိ, အသေဝိတဗ္ဗမ္ပိတိ။ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ, ကိဉ္ဇေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ? တတ္ထ ယံ ဇညာ ဝစီသမာစာရံ ‘ဣမံ ခေါ မေ ဝစီသမာစာရံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဇ္ဇန္တိ, ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ’တိ, ဧဝူပေါ ဝစီသမာစာရော န သေဝိတဗ္ဗော။ တတ္ထ ယံ ဇညာ ဝစီသမာစာရံ ‘ဣမံ ခေါ မေ ဝစီသမာစာရံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ, ကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဇ္ဇန္တိ’တိ, ဧဝူပေါ ဝစီသမာစာရော သေဝိတဗ္ဗော။ ဝစီသမာစာရံပါလံ, ဒေဝါနမိန္ဒ, ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ – သေဝိတဗ္ဗမ္ပိ, အသေဝိတဗ္ဗမ္ပိတိ ဣတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ, ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။

“Vacīsamācāraṃpāhaṃ , devānaminda, duvidhena vadāmi – sevitaḅbampi, asevitaḅbampīti. Iti kho panetaṃ vuttaṃ, kiñcetaṃ paṭicca vuttaṃ? Tattha yaṃ jaññā vacīsamācāraṃ ‘imaṃ kho me vacīsamācāraṃ sevato akusalā dhammā abhivaḍḍhanti, kusalā dhammā parihāyanti’ti, evarūpo vacīsamācāro na sevitaḅbo. Tattha yaṃ jaññā vacīsamācāraṃ ‘imaṃ kho me vacīsamācāraṃ sevato akusalā dhammā parihāyanti, kusalā dhammā abhivaḍḍhanti’ti, evarūpo vacīsamācāro sevitaḅbo.

Vacīsamācāraṃpāhaṃ, devānaminda, duvidhena vadāmi – sevitaḅbampi, asevitaḅbampīti iti yaṃ taṃ vuttaṃ, idametam paṭicca vuttaṃ.

“ပရိယေသနံပါလံ , ဒေဝါနမိန္ဒ, ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ – သေဝိတဗ္ဗမ္ပိ, အသေဝိတဗ္ဗမ္ပိတိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ, ကိဉ္ဇေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ? တတ္ထ ယံ ဇညာ ပရိယေသနံ ‘ဣမံ ခေါ မေ ပရိယေသနံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဇ္ဇန္တိ, ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ’တိ, ဧဝူပေါ ပရိယေသနာ န သေဝိတဗ္ဗော။ တတ္ထ ယံ ဇညာ ပရိယေသနံ ‘ဣမံ ခေါ မေ ပရိယေသနံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ, ကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဇ္ဇန္တိ’တိ, ဧဝူပေါ ပရိယေသနာ သေဝိတဗ္ဗော။ ပရိယေသနံပါလံ, ဒေဝါနမိန္ဒ, ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ – သေဝိတဗ္ဗမ္ပိ, အသေဝိတဗ္ဗမ္ပိတိ ဣတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ, ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။

“Pariyesanaṃpāhaṃ , devānaminda, duvidhena vadāmi – sevitaḅbampi, asevitaḅbampīti iti kho panetaṃ vuttaṃ, kiñcetaṃ paṭicca vuttaṃ? Tattha yaṃ jaññā pariyesanaṃ ‘imaṃ kho me pariyesanaṃ sevato akusalā dhammā abhivaḍḍhanti, kusalā dhammā parihāyanti’ti, evarūpā pariyesanā na sevitaḅbā. Tattha yaṃ jaññā pariyesanaṃ ‘imaṃ kho me pariyesanaṃ sevato akusalā dhammā parihāyanti, kusalā dhammā abhivaḍḍhanti’ti, evarūpā pariyesanā sevitaḅbā. Pariyesanaṃpāhaṃ, devānaminda, duvidhena vadāmi – sevitaḅbampi, asevitaḅbampīti iti yaṃ taṃ vuttaṃ, idametam paṭicca vuttaṃ.

“ဧဝံ ပဋိပန္နော ခေါ၊ ဒေဝါနမိန္ဒု၊ ဘိက္ခု ပါတိမောက္ခသံဝရာယ ပဋိပန္နော ဟောတီ” တိ။ ဣတ္ထံ ဘဂဝါ သက္ကဿ ဒေဝါနမိန္ဒုယ ပဉ်ပုဋ္ဌော ဗျာကာသိ။ အတ္တမနော သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္ဒိ အနုမောဒိ – “ဧဝမေတံ၊ ဘဂဝါ၊ ဧဝမေတံ၊ သုဂတ။ တိဏ္ဏာ မေတ္ထ ကင်္ခါ ဝိဂတာ ကထံကထာ ဘဂဝတော ပဉ္စေယျာကရဏံ သုတ္တာ” တိ။

“Evaṃ paṭipanno kho, devānaminda, bhikkhu pātimokkhasaṃvarāya paṭipanno hotī”ti. Itthaṃ bhagavā sakkassa devānamindassa pañhaṃ puṭṭho byākāsi. Attamano sakko devānamindo bhagavato bhāsitaṃ abhinandi anumodi – “evametaṃ, bhagavā, evametaṃ, sugata. Tiṇṇā mettha kaṅkhā vigatā kathaṃkathā bhagavato pañhaveyyākaraṇaṃ sutvā”ti.

ဣန္ဒြိယသံဝရာ

Indriyasamvaro

၃၆၅. ဣတိဟ သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္ဒိတွာ အနုမောဒိတွာ ဘဂဝန္တံ ဥတ္တရိ ပဉ် အပုဋ္ဌိ –

365. Itiha sakko devānamindo bhagavato bhāsitaṃ abhinanditvā anumoditvā bhagavantam uttarim pañhaṃ apucchi –

“ကထံ ပဋိပန္နော ပန၊ မာရိသ၊ ဘိက္ခု ဣန္ဒြိယသံဝရာယ ပဋိပန္နော ဟောတီ” တိ? “စက္ခုဝိညေယျံ ရူပံပါတံ၊ ဒေဝါနမိန္ဒု၊ ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ – သေဝိတဗ္ဗမ္ပိ၊ အသေဝိတဗ္ဗမ္ပိ။ သောတဝိညေယျံ သဒ္ဓံပါတံ၊ ဒေဝါနမိန္ဒု၊ ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ – သေဝိတဗ္ဗမ္ပိ၊ အသေဝိတဗ္ဗမ္ပိ။ ယာနဝိညေယျံ ဂန္ဓံပါတံ၊ ဒေဝါနမိန္ဒု၊ ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ – သေဝိတဗ္ဗမ္ပိ၊ အသေဝိတဗ္ဗမ္ပိ။ ဇိဌာဝိညေယျံ ရသံပါတံ၊ ဒေဝါနမိန္ဒု၊ ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ – သေဝိတဗ္ဗမ္ပိ၊ အသေဝိတဗ္ဗမ္ပိ။ ကာယဝိညေယျံ ဖောဋ္ဌဗ္ဗံပါတံ၊ ဒေဝါနမိန္ဒု၊ ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ – သေဝိတဗ္ဗမ္ပိ၊ အသေဝိတဗ္ဗမ္ပိ။ မနောဝိညေယျံ ဓမ္မံပါတံ၊ ဒေဝါနမိန္ဒု၊ ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ – သေဝိတဗ္ဗမ္ပိ၊ အသေဝိတဗ္ဗမ္ပိ” တိ။

“Kathaṃ paṭipanno pana, mārisa, bhikkhu indriyasamvarāya paṭipanno hotī”ti? “Cakkhaviññeyyaṃ rūpaṃpāhaṃ, devānaminda, duvidhena vadāmi – sevitabbampi, asevitabbampi. Sotaviññeyyaṃ saddaṃpāhaṃ, devānaminda, duvidhena vadāmi – sevitabbampi, asevitabbampi. Ghānaviññeyyaṃ gandhaṃpāhaṃ, devānaminda, duvidhena vadāmi – sevitabbampi, asevitabbampi. Jivhāviññeyyaṃ rasaṃpāhaṃ, devānaminda, duvidhena vadāmi – sevitabbampi, asevitabbampi. Kāyaviññeyyaṃ phoṭṭhabbaṃpāhaṃ, devānaminda, duvidhena vadāmi – sevitabbampi, asevitabbampi. Manoviññeyyaṃ dhammaṃpāhaṃ, devānaminda, duvidhena vadāmi – sevitabbampi, asevitabbampi”ti.

ဧဝံ ဝုတ္တေ, သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော ဘဂဝန္တံ ဧတဒေဝါစ -

Evaṃ vutte, sakko devānamindo bhagavantam etadavoca -

“ဣမဿ ခေါ အဟံ, ဘန္တေ, ဘဂဝတာ သဒ္ဓိတ္တေန ဘာသိတဿ ဧဝံ ဝိတ္တာရေန အတ္ထံ အာဇာနာမိ။ ယထာရူပံ, ဘန္တေ, စက္ခုဝိညေယျံ ရူပံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဇ္ဇန္တိ, ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ, ဧဝရူပံ စက္ခုဝိညေယျံ ရူပံ န သေဝိတဗ္ဗံ ။ ယထာရူပဉ္စ ခေါ, ဘန္တေ, စက္ခုဝိညေယျံ ရူပံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ, ကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဇ္ဇန္တိ, ဧဝရူပံ စက္ခုဝိညေယျံ ရူပံ သေဝိတဗ္ဗံ။ ယထာရူပဉ္စ ခေါ, ဘန္တေ, သောတဝိညေယျံ သဒ္ဓံ သေဝတော။ပေ။ ယာနဝိညေယျံ ဂန္ဓံ သေဝတော။ ဇိဝှာဝိညေယျံ ရသံ သေဝတော။ ကာယဝိညေယျံ ဖောဋ္ဌဗ္ဗံ သေဝတော။ မနောဝိညေယျံ ဓမ္မံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဇ္ဇန္တိ, ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ, ဧဝရူပေါ မနောဝိညေယျော ဓမ္မော န သေဝိတဗ္ဗော။ ယထာရူပဉ္စ ခေါ, ဘန္တေ, မနောဝိညေယျံ ဓမ္မံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ, ကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဇ္ဇန္တိ, ဧဝရူပေါ မနောဝိညေယျော ဓမ္မော သေဝိတဗ္ဗော။

“Imassa kho ahaṃ, bhante, bhagavatā saṅkhittena bhāsitassa evaṃ vitthārena atthaṃ ājānāmi. Yathārūpaṃ, bhante, cakkhuviññeyyaṃ rūpaṃ sevato akusalā dhammā abhivaḍḍhanti, kusalā dhammā parihāyanti, evarūpaṃ cakkhuviññeyyaṃ rūpaṃ na sevitaḥḥaṃ . Yathārūpañca kho, bhante, cakkhuviññeyyaṃ rūpaṃ sevato akusalā dhammā parihāyanti, kusalā dhammā abhivaḍḍhanti, evarūpaṃ cakkhuviññeyyaṃ rūpaṃ sevitaḥḥaṃ. Yathārūpañca kho, bhante, sotaviññeyyaṃ saddaṃ sevato...pe... ghānaviññeyyaṃ gandhaṃ sevato... jivhāviññeyyaṃ rasaṃ sevato... kāyaviññeyyaṃ phoṭṭhabbaṃ sevato... manoviññeyyaṃ dhammaṃ sevato akusalā dhammā abhivaḍḍhanti, kusalā dhammā parihāyanti, evarūpo manoviññeyyo dhammo na sevitaḥḥo. Yathārūpañca kho, bhante, manoviññeyyaṃ dhammaṃ sevato akusalā dhammā parihāyanti, kusalā dhammā abhivaḍḍhanti, evarūpo manoviññeyyo dhammo sevitaḥḥo.

“ဣမဿ ခေါ မေ, ဘန္တေ, ဘဂဝတာ သဒ္ဓိတ္တေန ဘာသိတဿ ဧဝံ ဝိတ္တာရေန အတ္ထံ အာဇာနတော တိဏ္ဏာ မေတ္ထ ကင်္ခါ ဝိဂတာ ကထံကထာ ဘဂဝတော ပဉ္စေယျာကရဏံ သုတ္တာ” တိ။

“Imassa kho me, bhante, bhagavatā saṅkhittena bhāsitassa evaṃ vitthārena atthaṃ ājānato tiṇṇā mettha kaṅkhā vigatā kathaṃkathā bhagavato pañhaveyyākaraṇaṃ sutvā”ti.

၃၆၆. ဣတိဟ သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္ဒိတွာ အနုမောဒိတွာ ဘဂဝန္တံ ဥတ္တရိံ ပဉ္စံ အပုစ္ဆိ -

366. Itiha sakko devānamindo bhagavato bhāsitaṃ abhinanditvā anumoditvā bhagavantam uttariṃ pañhaṃ apucchi -

“သဗ္ဗေ န ခေါ၊ မာရိသ၊ သမဏဗြာဟ္မဏာ ဧကန္တဝါဒါ ဧကန္တသီလာ ဧကန္တဆန္ဒာ ဧကန္တအဇ္ဈောသာနာ” တိ? “န ခေါ၊ ဒေဝါနမိန္ဒု၊ သဗ္ဗေ သမဏဗြာဟ္မဏာ ဧကန္တဝါဒါ ဧကန္တသီလာ ဧကန္တဆန္ဒာ ဧကန္တအဇ္ဈောသာနာ” တိ။

“Sabbeva nu kho, mārisa, samaṇabrāhmaṇā ekantavādā ekantasīlā ekantachandā ekantaajjhosānā”ti? “Na kho, devānaminda, sabbe samaṇabrāhmaṇā ekantavādā ekantasīlā ekantachandā ekantaajjhosānā”ti.

“ကသ္မာ ပန၊ မာရိသ၊ န သဗ္ဗေ သမဏဗြာဟ္မဏာ ဧကန္တဝါဒါ ဧကန္တသီလာ ဧကန္တဆန္ဒာ ဧကန္တအဇ္ဈောသာနာ” တိ? “အနေကဓာတု နာနာဓာတု ခေါ၊ ဒေဝါနမိန္ဒု၊ လောကော။ တသ္မိံ အနေကဓာတုနာနာဓာတုသ္မိံ လောကေ ယံ ယဒေဝ သတ္တာ ဓာတုံ အဘိနိဝိသန္တိ၊ တံ တဒေဝ ထာမသာ ပရာမာသာ အဘိနိဝိသ ဝေါဟရန္တိ – ‘ဣဒမေဝ သစ္စံ မောယမည’န္တိ။ တသ္မာ န သဗ္ဗေ သမဏဗြာဟ္မဏာ ဧကန္တဝါဒါ ဧကန္တသီလာ ဧကန္တဆန္ဒာ ဧကန္တအဇ္ဈောသာနာ” တိ။

“Kasmā pana, mārisa, na sabbe samaṇabrāhmaṇā ekantavādā ekantasīlā ekantachandā ekantaajjhosānā”ti? “Anekadhātu nānādhātu kho, devānaminda, loko. Tasmimṃ anekadhātunānādhātusmimṃ loke yaṃ yadeva sattā dhātuṃ abhinivisanti, taṃ tadeva thāmasā parāmāsā abhinivissa voharanti – ‘idameva saccam moghamañña’nti. Tasmā na sabbe samaṇabrāhmaṇā ekantavādā ekantasīlā ekantachandā ekantaajjhosānā”ti.

“သဗ္ဗေ န ခေါ၊ မာရိသ၊ သမဏဗြာဟ္မဏာ အစူန္တနိဋ္ဌာ အစူန္တယောဂက္ခေမိ အစူန္တဗြဟ္မစာရီ အစူန္တပရိယောသာနာ” တိ? “န ခေါ၊ ဒေဝါနမိန္ဒု၊ သဗ္ဗေ သမဏဗြာဟ္မဏာ အစူန္တနိဋ္ဌာ အစူန္တယောဂက္ခေမိ အစူန္တဗြဟ္မစာရီ အစူန္တပရိယောသာနာ” တိ။

“Sabbeva nu kho, mārisa, samaṇabrāhmaṇā accantaniṭṭhā accantayogakkhemī accantabrahmacārī accantapariyosānā”ti? “Na kho, devānaminda, sabbe samaṇabrāhmaṇā accantaniṭṭhā accantayogakkhemī accantabrahmacārī accantapariyosānā”ti.

“ကသ္မာ ပန၊ မာရိသ၊ န သဗ္ဗေ သမဏဗြာဟ္မဏာ အစူန္တနိဋ္ဌာ အစူန္တယောဂက္ခေမိ အစူန္တဗြဟ္မစာရီ အစူန္တပရိယောသာနာ” တိ? “ယေ ခေါ၊ ဒေဝါနမိန္ဒု၊ ဘိက္ခုတဏှာသင်္ခယဝိမုတ္တာ တေ အစူန္တနိဋ္ဌာ အစူန္တယောဂက္ခေမိ အစူန္တဗြဟ္မစာရီ အစူန္တပရိယောသာနာ။ တသ္မာ န သဗ္ဗေ သမဏဗြာဟ္မဏာ အစူန္တနိဋ္ဌာ အစူန္တယောဂက္ခေမိ အစူန္တဗြဟ္မစာရီ အစူန္တပရိယောသာနာ” တိ။

“Kasmā pana, mārisa, na sabbe samaṇabrāhmaṇā accantaniṭṭhā accantayogakkhemī accantabrahmacārī accantapariyosānā”ti? “Ye kho, devānaminda, bhikkhū taṇhāsaṅkhayavimuttā te accantaniṭṭhā accantayogakkhemī accantabrahmacārī accantapariyosānā. Tasmā na sabbe samaṇabrāhmaṇā accantaniṭṭhā accantayogakkhemī accantabrahmacārī accantapariyosānā”ti.

ဣတ္ထံ ဘဂဝါ သက္ကဿ ဒေဝါနမိန္ဒဿ ပဉ္စပုဋ္ဌော ဗျာကာသိ။ အတ္တမနော သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္ဒိ အနုမောဒိ - “ဝေမေတံ, ဘဂဝါ, ဝေမေတံ, သုဂတ။ တိဏ္ဏာ မေတ္ထ ကင်္ခါ ဝိဂတာ ကထံကထာ ဘဂဝတော ပဉ္စေယျာကရဏံ သုတွာ” တိ။

Ittham bhagavā sakkassa devānamindassa pañham puṭṭho byākāsi. Attamano sakko devānamindo bhagavato bhāsitaṃ abhinandi anumodi - “evametaṃ, bhagavā, evametaṃ, sugata. Tiṇṇā mettha kaṅkhā vigatā kathamkathā bhagavato pañhaveyyākaraṇaṃ sutvā” ti.

၃၆၇. ဣတိဟ သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္ဒိတွာ အနုမောဒိတွာ ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေစ -

367. Itiha sakko devānamindo bhagavato bhāsitaṃ abhinanditvā anumoditvā bhagavantam etadavoca -

“ဇော, ဘန္တေ, ရောဂေါ, ဇော ဂဏ္ဍော, ဇော သလ္လံ, ဇော ဣမံ ပုရိသံ ပရိကမ္ပတိ တဿ တဿေ ဘဝဿ အဘိနိဗ္ဗတ္တိယာ။ တဿာ အယံ ပုရိသော ဥစ္စာဝစမာပဇ္ဇတိ ။ ယေသာဟံ, ဘန္တေ, ပဉ္စာနံ ဣတော ဗဟိဒ္ဓါ အညေသု သမဏဗြာဟ္မဏေသု ဩကာသကမ္မမ္ပိ နာလတ္ထံ, တေ မေ ဘဂဝတာ ဗျာကတာ။ ဒီဃရတ္တာနုသယိတဉ္စ ပန⁵³ မေ ဝိစိကိစ္ဆာကထံကထာသလ္လံ, တဉ္စ ဘဂဝတာ အဗ္ဗုဋ္ဌ” န္တိ။

“Ejā, bhante, rogo, ejā gaṇḍo, ejā sallam, ejā imam purisam parikaddhati tassa tasseva bhavassa abhinibbattiyā. Tasmā ayam puriso uccāvacamāpajjati . Yesāham, bhante, pañhānaṃ ito bahiddhā aññesu samaṇabrāhmaṇesu okāsakammampi nālattham, te me bhagavatā byākatā. Dīgharattānusayitañca pana⁵⁴ me vicikicchākathamkathāsallam, tañca bhagavatā abbulha”nti.

“အဘိဇာနာသိ နော တွံ, ဒေဝါနမိန္ဒ, ဣမေ ပဉ္စေအညေ သမဏဗြာဟ္မဏေ ပုစ္ဆိတာ” တိ? “အဘိဇာနာမဟံ, ဘန္တေ, ဣမေ ပဉ္စေအညေ သမဏဗြာဟ္မဏေ ပုစ္ဆိတာ” တိ။ “ယထာ ကထံ ပန တေ, ဒေဝါနမိန္ဒ, ဗျာကံသု? သစေ တေ အဂရ ဘာသဿ” တိ။ “န ခေါ မေ, ဘန္တေ, ဂရု ယတ္ထဿ ဘဂဝါ နိသိန္ဒော ဘဂဝန္တရူပေါ ဝါ” တိ။ “တေန ဟိ, ဒေဝါနမိန္ဒ, ဘာသဿ” တိ။ “ယေသွာဟံ⁵⁵, ဘန္တေ, မညာမိ သမဏဗြာဟ္မဏာ အာရညိကာ ပန္နသေနာသနာတိ, တျာဟံ ဥပသင်္ကံမိတွာ ဣမေ ပဉ္စေပုစ္ဆာမိ, တေ မယာ ပုဋ္ဌာ န သမ္မာယန္တိ, အသမ္မာယန္တာ မမံယေဝ ပဋိပုစ္ဆန္တိ - ‘ကော နာမော အာယသွာ’ တိ? တေသာဟံ ပုဋ္ဌော ဗျာကရောမိ - ‘အဟံ ခေါ, မာရိသ, သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော’ တိ။ တေ မမံယေဝ ဥတ္တရိ ပဋိပုစ္ဆန္တိ - ‘ကိံ ပနာယသွာ, ဒေဝါနမိန္ဒ⁵⁶, ကမ္ပံ ကတွာ ဣမံ ဌာနံ ပတ္တော’ တိ? တေသာဟံ ယထာသုတံ ယထာပရိယတ္တံ ဓမ္မံ ဒေသေမိ။ တေ တာဝတကေနေဝ အတ္တမနာ ဟောန္တိ - ‘သက္ကော စ နော ဒေဝါနမိန္ဒော ဒိဋ္ဌော, ယဉ္စ နော အပုစ္ဆိမ္မာ, တဉ္စ နော ဗျာကာသိ’ တိ။ တေ အညဒတ္တု မမံယေဝ သာဝကာ သမ္ပုဇ္ဇန္တိ, န စာဟံ တေသံ။ အဟံ ခေါ ပန, ဘန္တေ, ဘဂဝတော သာဝကော သောတာပန္နော အဝိနိပါတဓမ္မော နိယတော သမ္မောမိပရာယကော” တိ ။

“Abhijānāsi no tvam, devānaminda, ime pañhe aññe samaṇabrāhmaṇe pucchitā” ti?

“Abhijānāmaḥ, bhante, ime pañhe aññe samaṇabrāhmaṇe pucchitā”ti. “Yathā katham pana te, devānaminda, byākaṃsu? Sace te agaru bhāsassū”ti. “Na kho me, bhante, garu yatthassa bhagavā nisinno bhagavantarūpo vā”ti. “Tena hi, devānaminda, bhāsassū”ti. “Yesvāhaṃ ⁵⁷, bhante, maññāmi samaṇabrāhmaṇā āraññikā pantasenāsanāti, tyāhaṃ upasaṅkamitvā ime pañhe pucchāmi, te mayā puṭṭhā na sampāyanti, asampāyantā mamaṃyeva paṭipucchanti – ‘ko nāmo āyasmā’? Tesāhaṃ puṭṭho byākaromi – ‘ahaṃ kho, mārīsa, sakko devānamindo’ti. Te mamaṃyeva uttari paṭipucchanti – ‘kiṃ panāyasmā, devānaminda ⁵⁸, kammaṃ katvā imaṃ ṭhānaṃ patto’? Tesāhaṃ yathāsutaṃ yathāpariyattaṃ dhammaṃ desemi. Te tāvatakeneva attamanā honti – ‘sakko ca no devānamindo diṭṭho, yañca no apucchimhā, tañca no byākāsī’ti. Te aññadatthu mamaṃyeva sāvakā sampajjanti, na cāhaṃ tesam. Ahaṃ kho pana, bhante, bhagavato sāvako sotāpanno avinipātadhammo niyato sambodhiparāyaṇo”ti .

သောမနဿပဋိလာဘကထာ

Somanassapaṭilābhakathā

၃၆၈. “အဘိဇာနာသိ နော တွံ, ဒေဝါနမိန္ဒ, ဣတော ပုဗ္ဗေ ဧဝရူပံ ဝေဒပဋိလာဘံ သောမနဿပဋိလာဘ”န္တိ? “အဘိဇာနာမဟံ , ဘန္တေ, ဣတော ပုဗ္ဗေ ဧဝရူပံ ဝေဒပဋိလာဘံ သောမနဿပဋိလာဘ”န္တိ။ “ယထာ ကထံ ပန တွံ, ဒေဝါနမိန္ဒ, အဘိဇာနာသိ ဣတော ပုဗ္ဗေ ဧဝရူပံ ဝေဒပဋိလာဘံ သောမနဿပဋိလာဘ”န္တိ?

368. “Abhijānāsi no tvam, devānaminda, ito pubbe evarūpaṃ vedapaṭilābhaṃ somanassapaṭilābha”nti? “Abhijānāmaḥ, bhante, ito pubbe evarūpaṃ vedapaṭilābhaṃ somanassapaṭilābha”nti. “Yathā katham pana tvam, devānaminda, abhijānāsi ito pubbe evarūpaṃ vedapaṭilābhaṃ somanassapaṭilābha”nti?

“ဘူတပုဗ္ဗံ, ဘန္တေ, ဒေဝါသုရသင်္ဂါမော သမုပဗျူဠော ⁵⁹ အဟောသိ။ တသ္မိံ ခေါ ပန, ဘန္တေ, သင်္ဂါမေ ဒေဝါ ဇိနိသု, အသုရာ ပရာဇယိသု ⁶⁰။ တဿ မယှံ, ဘန္တေ, တံ သင်္ဂါမံ အဘိဝိဇိနိတွာ ဝိဇိတသင်္ဂါမဿ ဧတဒဟောသိ – ‘ယာ စေဝ ဒါနိ ဒိဗ္ဗာ ဩဇာ ယာ စ အသုရာ ဩဇာ, ဥဘယမေတံ ⁶¹ ဒေဝါ ပရိဘူဠိဿန္တိ’တိ။ သော ခေါ ပန မေ, ဘန္တေ, ဝေဒပဋိလာဘော သောမနဿပဋိလာဘော သဒဏ္ဍာဝစရော သသတ္တာဝစရော န နိဗ္ဗိဒါယ န ဝိရာဂါယ န နိရောဓာယ န ဥပသမာယ န အဘိညာယ န သမ္မောဓာယ န နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တတိ။ ယော ခေါ ပန မေ အယံ, ဘန္တေ, ဘဂဝတော ဓမ္မံ သုတွာ ဝေဒပဋိလာဘော သောမနဿပဋိလာဘော, သော အဒဏ္ဍာဝစရော အသတ္တာဝစရော ဧကန္တနိဗ္ဗိဒါယ ဝိရာဂါယ နိရောဓာယ ဥပသမာယ အဘိညာယ သမ္မောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တတိ”တိ။

“Bhūtapubbaṃ, bhante, devāsurasanṅāmo samupabyūlho ⁶² ahoṣi. Tasmim kho pana, bhante, sanṅāme devā jinimṣu, asurā parājayimṣu ⁶³. Tassa mayhaṃ, bhante, taṃ

saṅgāmaṃ abhivijinitvā vijitasāṅgāmassa etadahosi – ‘yā ceva dāni dibbā ojā yā ca asurā ojā, ubhayametam ⁶⁴ devā paribhuñjissanti’ti. So kho pana me, bhante, vedapaṭilābho somanassapaṭilābho sadaṇḍāvacaro sasatthāvacaro na nibbidāya na virāgāya na nirodhāya na upasamāya na abhiññāya na sambodhāya na nibbānāya saṃvattati. Yo kho pana me ayaṃ, bhante, bhagavato dhammaṃ sutvā vedapaṭilābho somanassapaṭilābho, so adaṇḍāvacaro asatthāvacaro ekantanibbidāya virāgāya nirodhāya upasamāya abhiññāya sambodhāya nibbānāya saṃvattati”ti.

၃၆၉. “ကို ပန တံ, ဒေဝါနိမိန္ဒ, အတ္ထဝသံ သမ္ဗုဒ္ဓါမာနော ဧဝရူပံ ဝေဒပဋိလာဘံ သောမနဿပဋိလာဘံ ပဝေဒေသိ” တိ? “ဆ ခေါ အဟံ, ဘန္တေ, အတ္ထဝသေ သမ္ဗုဒ္ဓါမာနော ဧဝရူပံ ဝေဒပဋိလာဘံ သောမနဿပဋိလာဘံ ပဝေဒေမိ။

369. “Kiṃ pana tvam, devānaminda, atthavasam sampassamāno evarūpaṃ vedapaṭilābham somanassapaṭilābham pavedesi”ti? “Cha kho aham, bhante, atthavase sampassamāno evarūpaṃ vedapaṭilābham somanassapaṭilābham pavedemi.

“ဣဇေဝ တိဋ္ဌမာနဿ၊ ဒေဝဘူတဿ မေ သတော။
“Idheva tiṭṭhamānassa, devabhūtassa me sato;
ပုနရာယု စ မေ လဒ္ဓေါ၊ ဧဝံ ဇာနာဟိ မာရိသ။

Punarāyu ca me laddho, evaṃ jānāhi mārīsa.

“ဣမံ ခေါ အဟံ, ဘန္တေ, ပဋ္ဌမံ အတ္ထဝသံ သမ္ဗုဒ္ဓါမာနော ဧဝရူပံ ဝေဒပဋိလာဘံ သောမနဿပဋိလာဘံ ပဝေဒေမိ။

“Imaṃ kho aham, bhante, paṭhamam atthavasam sampassamāno evarūpaṃ vedapaṭilābham somanassapaṭilābham pavedemi.

“စုတာဟံ ဒိဝိယာ ကာယာ၊ အာယံ ဟိတွာ အမာနုသံ။
“Cutāham diviyā kāyā, āyumu hitvā amānusaṃ;
အမူဇ္ဈော ဂဗ္ဘမေသာမိ၊ ယတ္ထ မေ ရမတီ မနော။

Amūlho gabbhamesāmi, yattha me ramatī mano.

“ဣမံ ခေါ အဟံ, ဘန္တေ, ဒုတိယံ အတ္ထဝသံ သမ္ဗုဒ္ဓါမာနော ဧဝရူပံ ဝေဒပဋိလာဘံ သောမနဿပဋိလာဘံ ပဝေဒေမိ။

“Imaṃ kho aham, bhante, dutiyam atthavasam sampassamāno evarūpaṃ vedapaṭilābham somanassapaṭilābham pavedemi.

“သွာဟံ အမူဠပညဿ ⁶⁵၊ ဝိဟရံ သာသနေ ရတော။

“Svāhaṃ amūḷhapaññassa ⁶⁶, viharaṃ sāsane rato;

ဉာဏေန ဝိဟရိဿာမိ၊ သမ္ပဇာနော ပဋိဿတော။

Nāyena viharissāmi, sampajāno paṭissato.

“ဣမံ ခေါ အဟံ၊ ဘန္တေ၊ တတိယံ အတ္ထဝသံ သမ္ပဿမာနော ဧဝရူပံ ဝေဒပဋိလာဘံ သောမနဿပဋိလာဘံ ပဝေဒေမိ။

“Imaṃ kho ahaṃ, bhante, tatiyaṃ atthavaṣaṃ sampassamāno evarūpaṃ vedapaṭilābhaṃ somanassapaṭilābhaṃ pavedemi.

“ဉာဏေန မေ စရတော စ၊ သမ္ပောမိ စေ ဘဝိဿတိ။

“Nāyena me carato ca, sambodhi ce bhavissati;

အညာတာ ဝိဟရိဿာမိ၊ သွေဝ အန္တော ဘဝိဿတိ။

Aññātā viharissāmi, sveva anto bhavissati.

“ဣမံ ခေါ အဟံ၊ ဘန္တေ၊ စတုတ္ထံ အတ္ထဝသံ သမ္ပဿမာနော ဧဝရူပံ ဝေဒပဋိလာဘံ သောမနဿပဋိလာဘံ ပဝေဒေမိ။

“Imaṃ kho ahaṃ, bhante, catutthaṃ atthavaṣaṃ sampassamāno evarūpaṃ vedapaṭilābhaṃ somanassapaṭilābhaṃ pavedemi.

“စုတာဟံ မာနုသာ ကာယာ၊ အာယံ ဟိတွာန မာနုသံ။

“Cutāhaṃ mānūsā kāyā, āyuṃ hitvāna mānuṣaṃ;

ပုန ဒေဝေါ ဘဝိဿာမိ၊ ဒေဝလောကမ္ပိ ဥတ္တမော။

Puna devo bhavissāmi, devalokamhi uttamo.

“ဣမံ ခေါ အဟံ၊ ဘန္တေ၊ ပဉ္စမံ အတ္ထဝသံ သမ္ပဿမာနော ဧဝရူပံ ဝေဒပဋိလာဘံ သောမနဿပဋိလာဘံ ပဝေဒေမိ။

“Imaṃ kho ahaṃ, bhante, pañcamam atthavaṣaṃ sampassamāno evarūpaṃ vedapaṭilābhaṃ somanassapaṭilābhaṃ pavedemi.

“တေ ⁶⁷ ပဏီတတရာ ဒေဝိ၊ အကနိဋ္ဌာ ယသသိနော။

“Te ⁶⁸ paṇītatara devā, akaniṭṭhā yasassino;

အန္တိမေ ဝတ္ထမာနမ္ပိ၊ သော နိဝိသော ဘဝိဿတိ။

Antime vattamānamhi, so nivāso bhavissati.

“ဣမံ ခေါ အဟံ, ဘန္တေ, ဆဋံ အတ္ထဝသံ သမ္ပဿမာနော ဧဝရူပံ ဝေဒပဋိလာဘံ သောမနဿပဋိလာဘံ ပဝေဒေမိ။

“Imaṃ kho ahaṃ, bhante, chaṭṭhaṃ atthavaṣaṃ sampassamāno evarūpaṃ vedapaṭilābhaṃ somanassaṭilābhaṃ pavedemi.

“ဣမေ ခေါ အဟံ, ဘန္တေ, ဆ အတ္ထဝသေ သမ္ပဿမာနော ဧဝရူပံ ဝေဒပဋိလာဘံ သောမနဿပဋိလာဘံ ပဝေဒေမိ။

“Ime kho ahaṃ, bhante, cha atthavase sampassamāno evarūpaṃ vedapaṭilābhaṃ somanassaṭilābhaṃ pavedemi.

၃၇၀. “အပရိယောသိတသင်္ကပ္ပော , ဝိစိကိစ္ဆော ကထံကထီ။

370. “Apariyositasāṅkappo , vicikiccho kathaṃkathī.

ဝိစရိ ဒီဃမဒ္ဒါနံ၊ အန္တေသန္တော တထာဂတံ။

Vicarim dīghamaddhānaṃ, anvesanto tathāgataṃ.

“ယဿ၊ မညာမိ သမဏေ၊ ပဝိဝိတ္ထဝိဟာရိနော။

“Yassu maññāmi samaṇe, pavivittavihārino; သမ္မုဒ္ဓါ ဣတိ မညာနော၊ ဂစ္ဆာမိ တေ ဥပါသိတုံ။

Sambuddhā iti maññāno, gacchāmi te upāsituṃ.

“ကထံ အာရာဇနာ ဟောတိ၊ ကထံ ဟောတိ ဝိရာဇနာ’။

“Kathaṃ ārādhanā hoti, kathaṃ hoti virādhanā’; ဣတိ ပုဋ္ဌာ န သမ္မာယန္တိ ⁶⁹၊ မဂ္ဂေ ပဋိပဒါသု စ။

Iti puṭṭhā na sampāyanti ⁷⁰, magge paṭipadāsu ca.

“တျဿ၊ ယဒါ မံ ဇနန္တိ၊ သက္ကော ဒေဝါနမာဂတော။

“Tyassu yadā maṃ jānanti, sakko devānamāgato; တျဿ၊ မမေဝ ပုစ္ဆန္တိ ‘ကိံ ကတွာ ပါပုဏီ ဣဒံ’။

Tyassu mameva pucchanti, ‘kiṃ katvā pāpuṇī idam’.

“တေသံ ယထာသုတံ ဓမ္မံ၊ ဒေသယာမိ ဇနေ သုတံ ⁷¹။

“Tesaṃ yathāsutaṃ dhammaṃ, desayāmi jane sutam ⁷²;

တေန အတ္ထမနာ ဟောန္တိ၊ ‘ဒိဋ္ဌော နော ဝါသဝေါတိ စ’။

Tena attamanā honti, ‘diṭṭho no vāsavoti ca’.

“ယဒါ စ ဗုဒ္ဓမဒ္ဒန္တိ၊ ဝိစိကိစ္ဆာဝိတာရဏံ။

“Yadā ca buddhamaddakkhiṃ, vicikicchāvitāraṇaṃ;
သောမိ ဝိတဘယော အဇ္ဇ၊ သမ္ပန္နံ ပယိရူပါသိယ ⁷³။

Somhi vītabhayo ajja, sambuddhaṃ payirupāsiya ⁷⁴.

“တဏှာသလ္လသ ဟန္တာရံ၊ ဗုဒ္ဓံ အပ္ပဋိပုဂ္ဂလံ။

“Taṇhāsallassa hantāraṃ, buddhaṃ appaṭipuggalaṃ;
အဟံ ဝန္ဓေ မဟာဝီရံ၊ ဗုဒ္ဓမာဒိစ္စဗန္ဓုနံ။

Ahaṃ vande mahāvīraṃ, buddhamādiccabandhunaṃ.

“ယံ ကရောမသိ ဗြဟ္မုနော၊ သမံ ဒေဝေဟိ မာရိသ။

“Yaṃ karomasi brahmuno, samaṃ devehi mārisa;
တဒဇ္ဇ တုယံ ကဿာမ ⁷⁵၊ ဟန္တ သာမံ ကရောမ တေ။

Tadajja tuyhaṃ kassāma ⁷⁶, handa sāmaṃ karoma te.

“တွမေဝ အသိ ⁷⁷ သမ္ပုဒ္ဓေါ၊ တုဝံ သတ္တာ အနုတ္တရော။

“Tvameva asi ⁷⁸ sambuddho, tuvaṃ satthā anuttaro;
သဒေဝကသ္မိ လောကသ္မိ၊ နတ္ထိ တေ ပဋိပုဂ္ဂလော” တိ။

Sadevakasmim lokasmim, natthi te paṭipuggalo”ti.

၃၇၁. အထ ခေါ သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော ပဉ္စသိခံ ဂန္ဓဗုပုတ္တံ အာမန္တေသိ – “ဗဟူပကာရော ခေါ မေသိ တံ၊ တာတ ပဉ္စသိခ၊ ယံ တံ ဘဂဝန္တံ ပဌမံ ပသာဒေသိ။ တယာ၊ တာတ၊ ပဌမံ ပသာဒိတံ ပစ္စာ မယံ တံ ဘဂဝန္တံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမိမှာ အရဟန္တံ သမ္မာသမ္ပန္နံ။ ပေတ္တိကေ ဝါ ဌာနေ ဌပယိဿာမိ , ဂန္ဓဗုရာဇာ ဘဝိဿသိ၊ ဘဒ္ဒဉ္စ တေ သူရိယဝစ္စသံ ဒမ္ပိ၊ သာ ဟိ တေ အဘိပတ္တိတာ” တိ။

371. Atha kho sakko devānamindo pañcasikhaṃ gandhabbaputtaṃ āmantesi –
“bahūpakāro kho mesi tvaṃ, tāta pañcasikha, yaṃ tvaṃ bhagavantaṃ paṭhamaṃ pasādesi. Tayā, tāta, paṭhamaṃ pasāditaṃ pacchā mayaṃ taṃ bhagavantaṃ dassanāya upasaṅkamimhā arahantaṃ sammāsambuddhaṃ. Pettike vā ṭhāne ṭhapayissāmi , gandhabbarājā bhavissasi, bhaddaṅca te sūriyavacchasaṃ dammi, sā hi te

abhipatthitā”ti.

အထ ခေါ သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော ပါဏိနာ ပထဝီ ပရာမသိတွာ တိက္ခတ္တံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ – “နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿာ”တိ။

Atha kho sakko devānamindo pāṇinā pathaviṃ parāmasitvā tikkhattuṃ udānaṃ udānesi – “namo tassa bhagavato arahato sammāsambuddhassā”ti.

ဣမသိဉ္စ ပန ဝေယျာကရဏသိ ဘညမာနေ သက္ကဿ ဒေဝါနမိန္ဒဿ ဝိရဇံ ဝိတမလံ ဓမ္မစက္ခု ဥဒပါဒိ – “ယံ ကိဉ္စိ သမုဒယဓမ္မံ, သဗ္ဗံ တံ နိရောဓဓမ္မ”န္တိ။ အညေသဉ္စ အသီတိယာ ဒေဝတာသဟဿာနံ, ဣတိ ယေ သက္ကေန ဒေဝါနမိန္ဒေန အဇ္ဈိဋ္ဌပဉ္စာ ပုဋ္ဌာ, တေ ဘဂဝတာ ဗျာကတာ။ တသ္မာ ဣမဿ ဝေယျာကရဏဿ သက္ကပဉ္စာတွေဝ အဓိဝစနန္တိ။

Imasmiñca pana veyyākaraṇasmim bhaññamāne sakkassa devānamindassa virajaṃ vītamalaṃ dhammacakkhuṃ udapādi – “yaṃ kiñci samudayadhammaṃ, sabbam taṃ nirodhadhamma”nti. Aññesañca asītiyā devatāsahassānaṃ, iti ye sakkena devānamindena ajjhīṭṭhapañhā puṭṭhā, te bhagavatā byākatā. Tasmā imassa veyyākaraṇassa sakkapañhātveva adhivacananti.

သက္ကပဉ္စသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ အဋ္ဌမံ။

Sakkapañhasuttaṃ niṭṭhitaṃ aṭṭhamamaṃ.

Next: ၉. မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ္တံ • 9. Mahāsatipatṭhānasuttaṃ

Footnotes:

- 1. ဝန္ဓဗ္ဗပုတ္တံ (သျာ.)
- 2. gandhabbaputtaṃ (syā.)
- 3. ဈာယတဿ (သျာ.), ပဇ္ဇာယိတဿ (သီ. ပိ.)
- 4. ဇေတဿ (သျာ.), ဇလိတဿ (သီ. ပိ.)
- 5. jhāyatassu (syā.), pajjhāyitassu (sī. pī.)
- 6. jalatassu (syā.), jalitassu (sī. pī.)
- 7. တဒနန္တရံ (သီ. သျာ. ပိ. က.)
- 8. tadanantaraṃ (sī. syā. pī. ka.)
- 9. ဝေဠုဝဏ္ဏုဝီဏံ အာဒါယ (သျာ.)
- 10. veḷuvapaṇḍuvīnaṃ ādāya (syā.)

11. ဇိဝိသာနော (သီ. သျာ. ပီ.)

12. jigimsāno (sī. syā. pī.)

13. နေဝ ပန (သျာ.)

14. neva pana (syā.)

15. ဥရုဒ္ဓါ (က.)

16. uruddā (ka.)

17. ကေတိစိ (သျာ.)

18. ဘုဉ္ဇတိ စ (သီ. ပီ.), ဘုဇဂီ (သျာ.)

19. စက္ကနေမိသဒ္ဓေန (သျာ.)

20. kehici (syā.)

21. bhujatī ca (sī. pī.), bhujagī (syā.)

22. cakkanemisaddena (syā.)

23. ဣတ္ထိစိတ္တံ (သျာ.)

24. ပုရိသစိတ္တံ (သျာ.)

25. အာယုတိတ္ထံ (သျာ.)

26. itthicittam (syā.)

27. purisacittam (syā.)

28. āyuhittha (syā.)

29. ဗုဒ္ဓဿ ဓမ္မံ န ပဋိဂ္ဂဟေသုံ (သျာ.)

30. buddhassa dhammam na paṭiggahesum (syā.)

31. ဝိဂါယာမ (သျာ.)၊ ဝိတာယာမ (ပီ.)

32. ဝိယာယမာမ (သီ. ပီ.)

33. vigāyāma (syā.), vitāyāma (pī.)

34. viyāyamāma (sī. pī.)

35. သန္ဓာနဂုဏာနိ (သီ. ပီ.)၊ သန္ဓာနိ ဂုဏာနိ (သျာ.)

36. sandānaguṇāni (sī. pī.), santāni guṇāni (syā.)

37. အဝသီနေတ္ထံ (ပီ.)

38. avasīnettha (pī.)

39. အဇ္ဈဂမံသု (သျာ.)

40. ajjhagamamsu (syā.)

41. သက္ကော (သီ. သျာ. ပီ.)

42. sakko (sī. syā. pī.)

43. ဒေဝါနမိန္ဒော ဘဂဝန္တံ ဣမံ (သီ. ပီ.)

44. devānamindo bhagavantam imam (sī. pī.)

45. ဣမံ ပဌမံ ပဉ် (သီ. ပီ.)

46. imam paṭhamam pañham (sī. pī.)

47. ဥတ္တရီ (သီ. သျာ. ပီ.)

48. uttarim (sī. syā. pī.)

49. ပဟံ (သီ. ပီ.), စာဟံ (သျာ. ကံ.)

50. pahaṃ (sī. pī.), cāhaṃ (syā. kaṃ.)

51. သေ (သီ. ပီ.)

52. se (sī. pī.)

53. ဒီဃရတ္တာနုပဿတာ, ယဉ္ဇ ပန (သျာ.), ဒီဃရတ္တာနုသယိနော, ယဉ္ဇ ပန (သီ. ပီ.)

54. dīgharattānupassatā, yañca pana (syā.),
dīgharattānusayino, yañca pana (sī. pī.)

55. ယေသာဟံ (သီ. ပီ.)

56. ဒေဝါနမိန္ဒော (သီ. ပီ.)

57. yesāhaṃ (sī. syā. pī.)

58. devānamindo (sī. pī.)

59. သမူပဗ္ဗုဇ္ဇော (သီ. ပီ.)

60. ပရာဇိသု (သီ. ပီ.)

61. ဥဘယမေတ္တ (သျှ.)

62. samūpabbuḥho (sī. pī.)

63. parājimsu (sī. pī.)

64. ubhayamettha (syā.)

65. အမုဋ္ဌပဉ္စဿ (?)

66. amūḥhapañhassa (?)

67. ယေ (?)

68. ye (?)

69. သမ္ဘောဓိ (သျှ.)

70. sambhonti (syā.)

71. ဇနေသုတ (က. သီ.)

72. janesuta (ka. sī.)

73. ပယိရုပါသယံ (သျှ. က.)

74. payirupāsayaṃ (syā. ka.)

75. ဒဿာမ (သျှ. က.)

76. dassāma (syā. ka.)

77. တုဝမေဝသိ (ပီ.)

78. tuvamevasi (pī.)

Related texts:

အဋ္ဌကထာ • Aṭṭhakathā / သုတ္တပိဋက (အဋ္ဌကထာ) • Suttapiṭaka (aṭṭhakathā) / ဒီဃနိကာယ (အဋ္ဌကထာ) • Dīgha nikāya (aṭṭhakathā) / ၈. သက္ကပဉ္စသုတ္တဝဂ္ဂနာ • 8.

[Sakkapañhasuttavaṇṇanā](#)

ဋီကာ • Tīkā / သုတ္တပိဋက (ဋီကာ) • Suttapiṭaka (ṭīkā) / ဒီဃနိကာယ (ဋီကာ) • Dīghanikāya (ṭīkā) / ၈. သက္ကပဉ္စသုတ္တဝဂ္ဂနာ • 8. [Sakkapañhasuttavaṇṇanā](#)

Explore The Titi Tudorancea Bulletin

More than 2 200 000 web pages, 800 000 audio files, 43 000 pictures, 700 videos

News

- World
- Health
- Science
- Technology
- Space
- Videos

Markets

- Currency Converter
- Convertor valutar
- Exchange Rates
- Oil Prices
- Interest Rates

Business

- Food and beverages
- Clothing and shoes
- Health and beauty
- Household, gardening
- *All Business Sections*

Travel

- Destinations
- Places of Interest
- Tourist Attractions
- Tourist Info
- Hotels
- Restaurants, bars
- Highways

Weather

- El tiempo
- Tempo
- Météo du monde
- Vremea
- Meteo
- Weltwetter

TV Channels

- Movies Online
- Cartoons
- Documentaries
- Movie Reviews

Learning

- Travel English
- Hotel English
- Restaurant English
- Banking English
- Accounting English
- English Dictionary
- *All Learning Sections*

Knowledge

- Medicine
- Finance
- History
- Geography
- Biographies
- *All Knowledge Sections*

Library

- Literature
- Literatură
- Letteratura
- Literatura
- Littérature
- Books
- *All Library Sections*

Tipiṭaka

- तिपिटक (Tipiṭaka)
- නිපිටක (Tipiṭaka)
- ၵိပိဋက (Tipiṭaka)
- திபிṭaka (Tipiṭaka)
- တိပိဋက (Tipiṭaka)
- *All Tipitaka Languages*

Stats Data

- Energy Data
- Demographics

Nutrition

- Nutrition DataBase
- Diet
- Recipes

Our Services

- Subscriptions
- Create your page
- Advertise with us

© 1991-2021 The Titi Tudorancea Bulletin | Titi Tudorancea® is a Registered Trademark | Terms of use and privacy policy

Web Site managed by Global Info Srl, Registrar of Companies No. J40/15839/2004, EU VAT No: RO16813433
Contact | Create your business page | Advertise with us